

MANDAL KOMMUNE

REGNSKAP 2018

INNHOLDSFORTEGNELSE:

TEKST

ÅRSBERETNING Leveres senere

ØKONOMISKE OVERSIKTER:

REGNSKA PSSKJEMA 1A - DRIFTSREGNSKA PET 2018

REGNSKA PSSKJEMA 1B - DRIFTSREGNSKA PET 2018

REGNSKA PSSKJEMA 2A 2B - INVESTERINGSREGNSKA PET 2018

Økonomisk oversikt driftsregnskapet

Økonomisk oversikt investeringsregnskapet

Økonomisk oversikt balanseregnskapet

Balanseregnskap med merknader

NOTER:

Note nr. 1	REGNSKA PSPRINSIPPER
Note nr. 2	PENSJONSFORPL/-MIDLER OG PREMIEA VVIK - FORKLARINGER
Note nr. 3	KAPITALKONTO
Note nr. 4	ARBEIDSKAPITAL
Note nr. 5	EGENKAPITAL
Note nr. 6	ANLEGG OG LANGSIKTIG GJELD
Note nr. 7	GARANTIER GITT AV KOMMUNEN
Note nr. 8	FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER
Note nr. 9	FINANSIELLE OMLØPSMIDLER
Note nr. 10	FOND
Note nr. 11	INTERKOMMUNALT SAMARBEID OG IKS
Note nr. 12	FORDRINGER OG GJELD KOMMUNALE FORETA K, IKS OG SAMARBEID
Note nr. 13	SELVKOSTTJENESTER
Note nr. 14	SPE SIFIKASJON REGNSKA PMESSIG MER- / MINDREFORBRUK DRIFT
Note nr. 15	SPE SIFIKASJON UDEKKET/ DISPONIBELT INVESTERINGSREGNSKA PET
Note nr. 16	KOMMUNENS SKATTEINNTEKTER OG RAMMETILSKUDD
Note nr. 17	ANLEGGSMIDLER
Note nr. 18	AVDRAG PÅ GJELD
Note nr. 19	KOMMUNENS GJELDSFORPLIKTELSER - TYPE GJELD OG LÅNGIVERE
Note nr. 20	RENTEBYTTEAVTALER PÅ LÅN
Note nr. 21	ANALYSE
Note nr. 22	LØNNRÅDMANN/ ORDFØRER OG REVISJONSUTGIFTER
Note nr. 23	SPE SIFIKASJON AV STØRRE INVESTERINGSPROSJEKTER/ INFRASTRUKTURPROSJEKTER
Note nr. 24	OVERSIKT OVER LEGATER

MANDAL KOMMUNE
REGNSKAPSSKJEMA 1A - DRIFTSREGNSKAPET 2018

Tekst	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Vedtatt budsjett 2018	Regnskap 2017
FRIE DISPONIBLE INNTEKTER				
Skatt på inntekt og formue	-398 288 052	-389 569 000	-383 033 000	-384 424 181
Ordinært rammetilskudd	-465 054 310	-466 606 000	-468 609 000	-449 164 193
Skatt på eiendom	-47 745 777	-47 757 000	-47 000 000	-38 868 357
Andre direkte eller indirekte skatter	-52 977	0	0	-52 977
Momskompensasjon fra driftsregnskapet	-22 440 783	-17 660 000	-17 660 000	-23 531 909
Andre generelle statstilskudd	-6 040 570	-6 106 000	-6 106 000	-6 554 854
Sum frie disponible inntekter	-939 622 468	-927 698 000	-922 408 000	-902 596 470
FINANSINNTEKTER /-UTGIFTER				
Renteinntekter og utbytte				
Renteinntekter bankinnskudd	-5 280 554	-3 500 000	-2 000 000	-3 909 255
Renteinntekter formidlingslån	-5 597 698	-4 000 000	-4 000 000	-4 807 019
Andre renteinntekter				
Gevinst finansielle instrumenter	0	0	0	-31 385
Ubytte	-13 815 862	-13 794 000	-13 100 000	-13 650 840
Motpost kapitalkontoer vann-/avløp-/forvaltningssekte	-12 581 901	-12 700 000	-10 945 000	-10 761 300
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	21 861 783	22 500 000	24 000 000	27 073 988
Utlån - forskuttering	1 693 835	1 694 000	1 000 000	1 506 505
Tap finansielle instrumenter	19 882	0	0	0
Avdrag på lån	47 500 000	47 500 000	47 500 000	48 600 000
Netto finansinntekter /-utgifter	33 799 485	37 700 000	42 455 000	44 020 695
AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER				
Til dekning av tidligere års regnskapsm merforbr.				
Til ubundne avsetninger	34 507 599	34 507 599	19 541 322	14 420 618
Avsetning til integreringsfond				
Til bundne avsetninger	83 772	0	0	73 242
Bruk av tidligere års regnskapsm. mindreforbruk	-11 862 277	-11 862 277	0	-13 081 346
Bruk av ubundne avsetninger				
Bruk av bundne avsetninger				
Netto avsetninger	22 729 095	22 645 322	19 541 322	1 412 514
FORDELING				
Overført til investeringsregnskapet				
Til fordeling drift	-883 093 889	-867 352 678	-860 411 678	-857 163 261
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	867 987 176	867 352 679	860 411 680	845 300 985
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-15 106 713	0	0	-11 862 277

REGNSKAPSSKJEMA 1B - DRIFTSREGNSKAPET 2018

Fordelt slik til enhetene	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Vedtatt budsjett 2018	Regnskap 2017
Bydrift	65 671 965	63 657 038	59 514 491	60 044 601
Teknisk forvaltning	8 250 841	7 169 345	6 364 077	8 052 111
Kultur	24 661 860	22 441 331	19 737 149	18 307 213
BYUTVIKLING	98 584 666	93 267 714	85 615 717	86 403 925
Barnehager	124 423 646	124 427 434	124 305 042	123 337 724
Furulunden skole	36 997 717	36 728 903	34 926 022	34 229 222
Ime skole	28 554 745	28 487 340	28 518 332	28 008 573
Frøysland skole	20 078 723	20 191 123	20 008 096	20 051 760
Holum skole	14 431 814	14 423 730	13 899 583	14 094 004
Blomdalen ungdomskole	29 056 060	29 074 288	27 723 515	26 958 426
Vassmyra ungdomskole	25 286 811	25 285 244	23 438 099	23 134 524
Skole felles	18 610 699	18 490 785	21 455 145	18 380 222
PP-tjenesten	5 175 663	5 314 503	4 677 154	4 776 446
Kvalifisering	1 185 738	2 753 919	2 936 398	4 073 810
OPPVEKST	303 801 616	305 177 269	301 887 386	297 044 712
Familiens hus	54 332 628	55 587 920	54 820 971	57 728 354
NAV	17 941 451	19 507 877	19 140 775	18 330 094
Helso og omsorg	34 942 704	39 432 763	42 628 911	32 245 592
Institusjons- og forebyggende tjenester	92 923 201	92 591 226	90 887 113	118 814 972
Miljøterapeutiske tjenester	65 573 976	64 161 080	62 277 141	61 458 647
Hjemmebaserte tjenester	128 590 497	123 009 280	119 061 389	97 413 582
HELSE OG OMSORG	394 304 457	394 290 146	388 816 300	385 991 241
Tjenestetorget	12 071 047	11 939 637	10 053 061	10 960 601
IKT	10 590 759	12 884 359	12 884 359	11 764 229
Ansvar 1700/1710	5 532 013	6 178 225	6 121 225	6 114 787
Sentraladministrasjon	21 405 727	20 997 768	20 539 452	20 294 315
Ansvar 1600/1650	36 752 400	36 045 698	34 693 180	34 831 265
STAB	86 351 947	88 045 687	84 291 277	83 965 196
Premieavvik og diverse fellesutgifter	-15 055 510	-13 428 137	-199 000	-8 104 089
PREMIEAVVIK OG DIVERSE FELLESUTGIFTER	-15 055 510	-13 428 137	-199 000	-8 104 089
	867 987 176	867 352 679	860 411 680	845 300 985

Mandal 15. februar 2019

Irene Lunde
Rådmann

Elin B Walvik
Regnskapsansvarlig

MANDAL KOMMUNE
REGNSKAPSSKJEMA 2A - INVESTERINGSREGNSKAPET 2018

	Regnskap 2018	Revidert budsjett	Vedtatt budsjett	Regnskap 2017
Investeringer i anleggsmidler	115 219 884	113 721 549	135 027 000	72 628 477
Utlån og forskutteringer	59 594 340	62 400 000	45 000 000	44 055 264
Kjøp av aksjer og andeler	3 196 404	3 196 404	3 000 000	7 077 987
Avdrag på lån	29 497 360	25 500 000	20 500 000	23 723 680
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0
Avsetning	13 798 655	0	0	14 637 004
ÅRETS FINANSIERINGSBEHOV	221 306 643	204 817 953	203 527 000	162 122 412
FINANSIERT SLIK:				
Bruk av lånemidler	-131 274 643	-146 388 958	-145 874 000	-88 796 081
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-13 700 278	-12 900 000	-9 025 000	-8 551 810
Tilskudd til investeringer	-2 346 627	-4 792 020	-2 602 000	-8 933 574
Kompensasjon for merverdiavgift	-10 389 685	-9 886 571	-19 526 000	-6 826 740
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-45 492 983	-27 444 000	-23 500 000	-27 145 678
Andre inntekter	0	0	0	-1 864 127
SUM EKSTERN FINANSIERING	-203 204 216	-201 411 549	-200 527 000	-142 118 010
Overført fra driftsregnskapet	-210 000	-210 000		
Bruk av avsetninger	-17 892 427	-3 196 404	-3 000 000	-20 004 402
SUM INTERN FINANSIERING	-18 102 427	-3 406 404	-3 000 000	-20 004 402
SUM FINANSIERING	-221 306 643	-204 817 953	-203 527 000	-162 122 412
UDEKKET/UDISPONERT	0	0	0	0

REGNSKAPSSKJEMA 2B

Konto	Tekst	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Avvik fra budsjett 2018
70070001	Vannanlegg 2007 - 2018	9 174 846	9 026 200	-148 646
70070005	Lindland - Monen - vann	18 200	0	-18 200
70070007	Krokveien - vannledning	17 050	0	-17 050
70070008	Rehabilitering Oksevollen - vann	49 615	0	-49 615
70070012	Frøyslandsmoen - vann	1 376 890	0	-1 376 890
70070013	Ny vannledning - Skadberg - Frøysland	328 996	0	-328 996
70070014	Arbeidsbåt LUG 198N m/Suzuki DF115 ATL 2018 mod (50&7546)	117 940	0	-117 940
70080000	Avløpsplan	0	4 798 200	4 798 200
70080003	Lindland - Monen - avløp	131 454	0	-131 454
70080005	Ledningsanlegg Treheia	36 885	0	-36 885
70080009	P-42 Grønsvika	950 720	0	-950 720
70080012	Grønsvika renseanlegg - tak over prosessdel	218 213	0	-218 213
70080013	Ombygging av avløpspumpestasjon P9 (O. Isaachsensgt.)	794 961	0	-794 961
70080014	Frøyslandsmoen - avløp	0	0	0
70080016	Ombygging P20 avløpspumpestasjon	1 220 673	0	-1 220 673
70080017	Strømaggregat Grønsvika renseanlegg	240 000	0	-240 000
70080018	Lillebanken - pumpestasjon i WC-anlegget	519 961	0	-519 961
AD	VA-prosjekter	15 196 403	13 824 400	-1 372 003

Konto	Tekst	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Avvik fra budsjett 2018
90010007	Kjøp av lokaler i AMFI Øvrebyen (2015/2016)	23 629 350	23 500 000	-129 350
90020007	Kvalifiseringsenheten - mottaksskole	171 053	259 325	88 272
90020008	Frøysland idrettshall	22 175 553	25 069 400	2 893 847
90020009	Vassmyra ungdomsskole -forprosjekt 2016	65 747	200 000	134 253
90030024	Omlegging fra institusjons- til heldøgns omsorgsplasser (Se også 900	1 466 986	4 000 000	2 533 014
90060006	Idrettshall Holum	9 298	0	-9 298
90070026	Veilys - utskifting kvikksølvarmaturer	2 110 164	2 058 250	-51 914
90070027	Veilys - utskifting veilysarmaturer	5 852 553	6 000 000	147 447
90070032	Betongparken Speilen	589 021	589 021	0
90070035	Tannklinikken - renovering 2017	1 250 284	1 500 000	249 717
90080009	Rekkefølgekrav - Idrettshall Holum	491 630	750 000	258 370
90080010	Promenade og lekeareal "Slippen"	573 699	763 400	189 701
90080022	Utbyggingsavtale - promenade Malmø Hotell	1 379 654	2 000 000	620 346
90090001	Skinsnesheia felt B7 (B&E)	312 500	650 000	337 500
B	Bydrift	60 077 492	67 339 396	7 261 904
70020000	Skoleutredning/strakstiltak	540 826	795 900	255 074
70070000	Utskiftning bil- og maskinpark	147 335	147 335	0
90010005	Universell utforming Bystyresalen, utvendig rampe	50 372	500 000	449 628
90010006	Mandal sykehus - nytt SD-/brannvarslingsanlegg	138 316	210 000	71 684
90020005	ENØK-tiltak skoler (tidligere SD-anlegg Holum/Ime)	437 375	1 249 550	812 175
90020010	Frøysland barnehage - grovgarderobes	906 245	904 300	-1 945
90020013	Furulunden skole - opprustning skolegård	346 478	372 755	26 277
90030004	Ladestasjoner Omsorgssentre (brannavvik)	11 251	726 800	715 549
90030021	Ulvgejelet - døgnbemannede omsorgsboliger (Jfr. 90030024)	966 670	1 161 000	194 330
90030022	Mandal Sykehjem - samlokalisere hjemtjenesten/nytt kjøkken (Jfr. 90	1 936 099	1 229 113	-706 986
90060008	Gummigranulat - forhindre spredning	155 767	200 000	44 233
90070002	Rassikring kommunale eiendommer	2 185 877	2 300 000	114 123
90070006	Enøk tiltak - nye	0	500 000	500 000
90070010	FDV system Mandal Bydrift	0	9 016	9 016
90070011	Kjøp Spiggeren legesenter (rest fra 8014)	150 525	95 684	-54 841
90070015	Lekeplasser	247 501	241 994	-5 507
90070017	Festivalstrøm - Bryggegata - etablert 2018	865 731	860 000	-5 731
90070020	Ramme - utrangert utstyr Bydrift	1 064 704	1 064 700	-4
90070029	Oppgradering grøntarealer institusjoner	262 717	433 600	170 883
90070031	Holum Lysløype - totalrenovering	0	460 000	460 000
90070033	Varlingsanlegg for brann/gass (Doneheia 45)	9 100	9 100	0
90070034	ENØK-tiltak Mandalhallen	97 388	100 000	2 612
90070037	Speilen energisentral - vannbehandlingssystem	171 482	250 000	78 518
90070038	Lillebanken - WC-anlegg/pumpestasjon	1 538 882	1 092 000	-446 882
90080013	Utbyggingsavtale Skogsøy	1 058	0	-1 058
90080016	Utbyggingsavtale Lande	55 219	0	-55 219
90080018	Vognmannsgate - sykkelaktivitetspark (Amfi)	30 306	30 306	0
90080019	Jåbekk industriområde (Anleggsbidragsmodellen) (7444)	484	0	-484
90080021	Utbyggingsavtale Gismerøya	3 100	0	-3 100
90080023	Utbyggingsavtale infrastruktur Landeveien	3 638	0	-3 638
90080024	Utbyggingsavtale Fridtjof Nansensvei 8-12, delfelt B1	3 765	0	-3 765
90089000	Utbyggingsavtale Skinsnes gård - justeringsrett - mva.komp. (2012)	24 833	0	-24 833
90089002	Utbyggingsavtale Ronatunet - justeringsrett - mva.komp. (2014)	64 658	0	-64 658
90089004	Utbyggingsavtale Skinsnesheia - justeringrett - mva.komp. (2015)	97 259	0	-97 259
90089006	Utbyggingsavtale Rona Villa - justeringrett - mva.komp. (2016)	12 647	0	-12 647
90089008	Utbyggingsavtale Torjusheia - justeringsrett mva.komp. (2018)	10 210 245	0	-10 210 245
90089009	Utbyggingsavtale Torjusheia - justeringrett mva. (2018)	3 841 770	0	-3 841 770
90090009	Jåbekk Industriområde - 1500m2 fra g.nr. 37/87 til gnr. 37/78	600 000	0	-600 000
90090010	Dyrstadvågen - moloen til allment formål	200 000	0	-200 000
BB	Mindre prosjekter - alle enheter	27 379 624	14 943 153	-12 436 471

Konto	Tekst	Regnskap 2018	Revidert budsjett 2018	Avvik fra budsjett 2018
80001540	Langåsen 29	1 902 945	0	-1 902 945
80001550	Søren Jaabæks vei 44	2 573 499	0	-2 573 499
81000000	Flykningeboliger/utleieboliger	0	8 236 500	8 236 500
90090002	Skinsnesheia felt B22-tomt nr. 6 (Bolig)	20 358	0	-20 358
90090004	Skinsnesheia B22 - tomt 4 og 5 (Bolig)	47 471	-631 400	-678 871
BC	Bydrift - boliger	4 544 273	7 605 100	3 060 827
1	BYUTVIKLING	107 197 793	103 712 049	-3 485 744
90030016	Etableringskostnader trådløst internett/mobildekning HO	994 084	1 313 000	318 916
P	MANDAL SYKEHJEM	994 084	1 313 000	318 916
90030014	Solhøgdeveien 35 - fiber	0	190 000	190 000
90030017	Velferdsteknologi: E-lås + montering hos brukere	0	900 000	
90030023	Trygghetsalarmer - digitalisering	1 114 600	1 896 500	781 900
90030025	Bil ergo/fysio/hjelpemidler - Ford Transit 2012-modell PX57019	210 000	210 000	0
R	HJEMMEBASERTE TJENESTER	1 324 600	3 196 500	971 900
3	HELSE OG OMSORG	2 318 684	4 509 500	1 290 816
70012000	IKT skolene	1 442 972,61	1 500 000,00	57 027
BD	IKT	1 442 973	1 500 000	57 027
70019002	Kjøp aksjeselskap i Grønvikveien 11AS	-31 274	0	31 274
90010902	Mandal kirke - ubedring (statsbudsjettet)	4 000 000	4 000 000	0
V	Sentraladministrasjonen	3 968 726	4 000 000	31 274
4	STAB	5 411 698	5 500 000	88 302
99000000	Finansiering investeringsprosjekter	291 710	0	-291 710
Y	Felles og finansiering	291 710	0	-291 710
9	FELLES OG FINANSIERING	291 710	0	-291 710
	INVESTERINGER I ANLEGGSMIDLER	115 219 884	113 721 549	-2 398 335

ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT 2018

KOSTRA ART	Tekst	Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Vedtatt budsjett 2018	Regnskap 2017
Driftsinntekter					
600	Brukerbetalinger	-35 762 361	-35 266 500	-32 465 500	-35 397 734
620-670	Andre salgs- og leieinntekter	-96 389 035	-96 658 079	-93 313 079	-97 057 576
700-780	Overføringer med krav til motytelse	-178 285 083	-149 775 297	-129 861 689	-177 147 678
800	Rammetilskudd	-465 054 310	-466 606 000	-468 609 000	-449 164 193
810	Andre statlige tilskudd	-83 483 122	-87 487 495	-25 266 000	-96 261 647
830-850, 880-895	Andre overføringer	-535 437	-300 000	-300 000	-1 177 591
870	Skatt på inntekt og formue	-398 288 052	-389 569 000	-383 033 000	-384 424 181
874	Eiendomsskatt "Verk og bruk"	0	0	0	0
875	Eiendomsskatt "Annenfast eiendom"	-47 746 990	-47 757 000	-47 000 000	-38 874 080
877	Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0
Sum driftsinntekter		-1 305 544 390	-1 273 419 371	-1 179 848 268	-1 279 504 681
Driftsutgifter					
010-089, 160-165	Lønnsutgifter	648 390 609	647 338 336	593 326 332	631 381 980
090-099	Sosiale utgifter	164 879 826	156 630 082	153 038 073	164 206 889
100-285 -(160-165)	Kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteproduksjon	165 988 960	154 323 250	142 162 785	161 343 377
300-380	Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	185 458 931	181 091 645	174 692 818	185 521 123
400-490	Overføringer	68 512 310	69 306 124	48 937 233	70 797 046
590	Avskrivninger	67 839 420	68 244 708	69 999 708	66 287 882
290	Fordelte utgifter	-5 348 879	-1 800 000	-1 800 000	-6 171 593
Sum driftsutgifter		1 295 721 177	1 275 134 145	1 180 356 949	1 273 366 704
Brutto driftsresultat		-9 823 213	1 714 774	508 681	-6 137 977
Finansinntekter					
900-905	Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-24 694 114	-21 294 000	-19 100 000	-22 366 827
909	Gevinst finansielle instrumenter (oml.midler)	0	0	0	-31 385
920-921	Mottatte avdrag på utlån	-152 726	0	0	-44 133
Sum eksterne finansinntekter		-24 846 839	-21 294 000	-19 100 000	-22 442 345
Finansutgifter					
500-501	Renteutgifter, provisjoner og andre finansutg.	21 780 714	22 500 000	24 000 000	26 999 010
509	Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	19 882	0	0	0
510-511	Avdragsutgifter	47 500 000	47 500 000	47 500 000	48 600 000
520-521	Utlån (sosial- og næringsutlån)	2 037 248	1 694 000	1 000 000	1 590 520
Sum eksterne finansutgifter		71 337 844	71 694 000	72 500 000	77 189 531
Resultat eksterne finanstransaksjoner		46 491 005	50 400 000	53 400 000	54 747 186
990	Motpost avskrivninger	-67 839 420	-70 000 000	-70 000 000	-66 287 882
Netto driftsresultat		-31 171 628	-17 885 226	-16 091 319	-17 678 673
Interne finansieringstransaksjoner					
930	Bruk av tidligere års regnskapsm overskudd	-11 862 277	-11 862 277	0	-13 081 346
940	Bruk av disposisjonsfond	-1 203 951	0	0	0
950	Bruk av bundne driftsfond	-11 392 188	-6 751 095	-3 450 001	-7 689 501
Sum bruk av avsetninger		-24 458 415	-18 613 372	-3 450 001	-20 770 847
570	Overført til investeringsregnskapet	210 000	210 000	0	0
530	Dekning av tidl. års regnskapsm underskudd	0	0	0	0
540	Avsetninger til disposisjonsfond	34 507 599	34 507 599	19 541 322	17 355 054
550	Avsetninger til bundne driftsfond	5 805 731	1 781 000	0	9 232 189
Sum avsetninger		40 523 330	36 498 599	19 541 322	26 587 244
580	Årets regnskapsmessige overskudd (mindreforbruk)	-15 106 713	2	3	-11 862 277

ØKONOMISK OVERSIKT INVESTERING 2018

KOSTRA ART	Tekst	Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Vedtatt budsjett 2018	Regnskap 2017
Inntekter					
660-670	Salg driftsmidler og fast eiendom	-13 700 278	-12 900 000	-9 025 000	-8 551 810
600-650	Andre salgsinntekter	0	0	0	-1 833 505
700-780	Overføringer med krav til motytelse	-29 097 089	-12 944 000	-9 000 000	-7 077 035
729	Kompensasjon for merverdiavgift	-10 389 685	-9 886 571	-19 526 000	-6 826 740
810,00	Statlige overføringer	-1 230 627	-3 195 020	-2 602 000	-7 933 574
830-895	Andre overføringer	-1 116 000	-1 597 000	0	-1 000 000
900-905	Renteinntekter, utbytte og eieruttak	0	0	0	-30 622
Sum investeringsinntekter		-55 533 679	-40 522 591	-40 153 000	-33 253 286
Utgifter					
010-089	Lønnsutgifter	0	0	0	100 000
090-099	Sosiale utgifter	0	0	0	0
100-285	Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. tjenes	100 299 856	0	0	60 563 101
300-380	Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjen.	0	0	0	0
400-490	Overføringer	14 915 008	113 721 549	135 027 000	11 965 376
500-501	Renteutgifter og omkostninger	5 020	0	0	0
690	Fordelte utgifter	0	0	0	0
Sum Investeringsutgifter		115 219 884	113 721 549	135 027 000	72 628 477
Finansstransaksjoner					
510-511	Avdrag på lån	29 497 360	25 500 000	20 500 000	23 723 680
520-521	Utlån	59 594 340	62 400 000	45 000 000	44 055 264
529	Kjøp av aksjer og andeler	3 196 404	3 196 404	3 000 000	7 077 987
530	Dekning av tidligere års udekkede merforbruk	0	0	0	0
548	Avsatt til ubundne investeringsfond	0	0	0	0
550	Avsatt til bundne investeringsfondfond	13 798 655	0	0	14 637 004
Sum finans- og finansieringstrans. (utbetalinger og avsetninger)		106 086 759	91 096 404	68 500 000	89 493 935
Finansierungsbehov		165 772 964	164 295 362	163 374 000	128 869 126
Dekket slik:					
910-911	Bruk av lån	-131 274 643	-146 388 958	-145 874 000	-88 796 081
929	Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0
920-921	Mottatte avdrag på utlån	-16 395 894	-14 500 000	-14 500 000	-20 068 643
930	Overført fra driftsregnskapet	-210 000	-210 000	0	0
970	Bruk av tidligere års udisponerte mindreforbruk	0	0	0	0
940	Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	-4 050 000
948	Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0
950	Bruk av ubundne investeringsfond	-3 196 404	-3 196 404	-3 000 000	-3 000 000
958	Bruk av bundne investeringsfond	-14 696 023	0	0	-12 954 402
Sum finansiering		-165 772 964	-164 295 362	-163 374 000	-128 869 126
580	Udisponert i år	0	0	0	0
980	Udekket i år	0	0	0	0

Kommentarer til investeringsregnskapet:

Investeringsregnskapet er et selvstendig regnskap som avsluttes særskilt. Dette regnskapet viser årets investeringsutgifter, finansielle investeringer slik som utlån, aksjekjøp, aksjesalg m.m og investeringer til eget bruk.

Videre vises hvordan investeringer m.v blir finansiert. Det skal fremgå hva som er fremmedkapital (eksterne lån), tilskudd, refusjoner og egenkapital. Hovedregel for hva som skal føres i investeringsregnskapet er anskaffelse av varige driftsmidler med en levetid på minst 3 år, og verdi på minst 100 000,-. Som det framgår har Mandal kommune i 2018 investert brutto 115,2 millioner i bygg og anlegg.

Det vises for øvrig til note 23 for oversikt over de største pågående investeringsprosjektene, og til investeringsregnskapets del 2B for oversikt over alle prosjekter i 2018.

ØKONOMISK OVERSIKT BALANSE 2018

KOSTRA			
KAPITTEL	Tekst	2018	2017
Eiendeler			
2.2	Anleggsmidler	3 398 123 922	3 220 871 188
2.27	Faste eiendommer og anlegg	1 497 875 280	1 471 901 240
2.24	Utstyr, maskiner og transportmidler	122 710 591	120 476 466
2.22	Utlån	257 121 428	212 415 742
2.21	Aksjer og andeler	213 405 526	214 199 355
2.20	Pensjonsmidler	1 307 011 097	1 201 878 385
2.1	Omløpsmidler	442 676 539	400 800 818
2.13	Kortsiktige fordringer	74 428 949	85 096 501
2.14	Konserninterne kortsiktiger fordringer	0	0
2.18	Aksjer og andeler	124 678	144 560
2.19	Premieavvik	58 847 540	51 273 363
2.10	Kasse, postgiro, bankinnskudd	309 275 373	264 286 394
Sum eiendeler		3 840 800 461	3 621 672 006
Egenkapital og gjeld			
2.5	Egenkapital	-905 773 344	-791 005 765
2.56	Disposisjonsfond	-160 754 016	-127 450 368
2.51	Bundne driftsfond	-24 082 376	-29 668 833
2.53	Ubundne investeringsfond	-12 861 274	-16 057 678
2.55	Bundne investeringsfond	-18 029 320	-18 926 688
2.581	Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	4 940 154	4 940 154
2.580	Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering)	0	0
2.5950	Regnskapsmessig overskudd (mindreforbruk)	-15 106 713	-11 862 277
2.5900	Regnskapsmessig underskudd (merforbruk)	0	0
2.5960	Udisponert i investeringsregnskapet	0	0
2.5970	Udekket i investeringsregnskapet	0	0
2.5990	Kapitalkonto	-679 879 799	-591 980 075
Gjeld:			
2.4	Langsiktig gjeld	-2 770 155 328	-2 658 786 206
2.40	Penjonsforpliktelse	-1 511 339 442	-1 475 560 708
2.41-2.42	Ihenderhaverobligasjonslån	-839 000 000	-894 366 000
2.43-2.44	Sertifikatlån	0	0
2.45-2.49	Andre lån	-419 815 886	-288 859 498
2.3	Kortsiktig gjeld	-164 871 789	-171 880 036
2.31	Kassekredittlån		
2.32	Annen kortsiktig gjeld	-164 871 789	-171 880 036
2.39	Premieavvik		
Sum egenkapital og gjeld		-3 840 800 461	-3 621 672 006
Memoriakonti			
2.9	Memoriakonto	0	0
2.9100	Ubrukte lånemidler	51 911 205	29 895 093
2.9200	Andre memoriakonti	-872 334	-632 449
2.9999	Motkonto for memoriakontiene	-51 038 871	-29 262 644

KOMMENTARER TIL BALANSEN 2018

Punkt 1 - Mellomregnskap mellom Mandal kommune og selskap som kommunen fører regnskap for:

Se note 12 for kortsiktige fordringer og gjeld pr. 31.12.2018

Punkt 2 - Fond Agder Energi-midler

Midler fra salg av Agder Energ-aksjer, står på ubundet investeringsfond, med en rest på 11 625 715,-. Avkastning er inntektsført i driftsregnskapet. Midlene har vært plassert i bank, men i 2012 ble 100 mill. brukt til ekstraordinære avdrag på lån. Ved omklassifisering av Obligasjonsforetaket III fra anleggsmidler til omløpsmidler i 2014, ble 3 millioner tilbakeført til dette fondet.

Punkt 3 - Drifts- og anleggsmidler - aktivering og avskrivning

Anskaffelse av drifts- og anleggsmidler med anskaffelseskost på mer enn kr 100 000,- og levetid over 3 år er aktivert, og avskrives ihht. Gjeldende avskrivningsregler. Varige driftsmidler aktiveres etter anskaffelseskost. Avskrivningsgrunnlaget er historisk kostpris.

Punkt 4 - Påløpte, ikke betalte renter og avdrag

Kommunens renteutgifter og avdragsutgifter er periodisert. Påløpte, ikke betalte renter pr 31.12.2018 er utgiftsført i driftsregnskap mot kortsiktig gjeld. Beregnet påløpt avdrag på avdragsfrie obligasjonslån er utgiftsført i driftsregnskapet, og avregnet årets låneopptak ved refinansiering.

Punkt 5 - Bundne driftsfond tilhørende kommunale samarbeid:

Konto	Konto (T)	Beløp
251080109	SLT - kriminalitetsforebygging Lindesnesregionen	-55 962
251080218	REGIONALT - Kompetansmidler barnehageassistenter	-50 000
251080324	Kompetanseheving rusfeltet H&S og Bv.Sør	-18 324
251080325	Foreldrekonfliktprosjekt Barnevern Sør	-111 677
251080332	Lindesneslosen - diverse	-45 958
251080334	Lindesneslosen - BufDir	-341 453
251080510	Kom i Fokus Vest Agder (kulturskolen)	-80 038
251080512	Talentutvikling Lindesnes- og Listerregionen	-60 010
		-763 421

Note nr. 1 - REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper

All tilgang og bruk av midler i løpet av året, som vedrører kommunens virksomhet, fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet, gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger regnskapsføres brutto, også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet for 2018, enten de er betalt eller ikke (anordningsprinsippet).

For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Ubrukt del står registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunkt for regnskapsavleggelsen, anslås et beløp, hvis dette kan estimeres rimelig sikkert.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk for kommunene. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje, er omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer er klassifisert som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller er verdipapirene klassifisert som anleggsmidler.

Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS nr. 4, Avgrensning mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå, utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet, utover standarden ved anskaffelsen, utgiftsføres i investeringsregnskapet, og aktiveres som anleggsmiddel i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 50, med unntak av likviditetstrekkrettighet/likviditetslån, jfr KL § 50 nr. 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmiddelet er anskaffet/tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående, er nedskrevet til virkelig verdi i balansen.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende på det tidspunkt gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyr, provisjon mv), samt over- og underkurs er finansutgifter og -inntekter. Over- og underkurs periodiseres over lånets løpetid som kortsiktig fordring/gjeld, etter samme prinsipp som gjelder for obligasjoner som holdes til forfall.

Selvkostberegninger

Innenfor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukebetalinger beregner kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og regionaldepartementet i dokument H-2140, januar 2003, og ny veileder som trådte i kraft i 2013.

For de tjenestene kommunen selv har valgt å kreve brukerbetalinger etter selvkostprinsippet, følges samme retningslinjer.

Leie-/leasingavtaler

Avtaler om leie/leasing av eiendeler behandles i henhold til Kommunal regnskapsstandard nr. 8. Finansiell leie/leasing av eiendeler balanseføres, og leasingutgiftene føres som renter og avdrag i driftsregnskapet. Ved avtale om operasjonell leie/leasing føres den årlige leien som ordinære leieutgifter i regnskapet.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen følger reglene for mva-loven for tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet, krever kommunen mva-kompensasjon. Mottatt kompensasjon for betalt mva er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskudd i inntektssystemet.

Note nr. 2 - PENSJONSFORPLIKTELSER, PENSJONSMIDLER OG PREMIEAVVIK

Mandal kommune har kollektive pensjonsforsikringer for sine ansatte i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens Pensjonskasse (SPK).

Ansatte som er i kommunens tjeneste ved fylte 62 år har også rett til avtalefestet pensjon (AFP) etter bestemte regler. AFP for 62-64 år er ikke fullt forsikringsmessig dekket, og det er heller ikke på annen måte samlet opp til fond til dekning av fremtidige AFP-pensjoner. Kommunen dekker pensjonsforsikring for denne gruppen gjennom tilskudd til utjevningsordning i KLP og SPK.

I henhold § 13 i forskriften til årsregnskapet skal driftsregnskapet belastes for pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering.

Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsforsikringen, og det vil derfor normalt være en forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes som premieavvik, og skal inntektsføres eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen over de neste 15 årene. Avvik for 2011 og senere skal amortiseres over 10 år, og avvik for 2014 og senere amortiseres over 7 år.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balanse som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Hovedstørrelser i regnskapstallene 2018: (beløp i hele tusen kr)

Balansposter	31.12.2018	31.12.2017	Endring
Pensjonsmidler KLP	1 152 049	1 048 054	103 995
Pensjonsforpliktelser KLP	1 264 747	1 223 148	41 599
Pensjonsmidler SPK	154 912	153 338	1 574
Pensjonsforpliktelser SPK	221 342	218 593	2 749

Driftsregnskap	2018
Premieavvik KLP 2018 inntektsført	-16 952
Arbeidsgiveravgift av premieavvik KLP 2018 inntektsført	-2 390
Amortisering av tidl. års premieavvik KLP utgiftsført	9 076
Arbeidsgiveravgift av amortisert premieavvik KLP utgiftsført	1 280
Premieavvik SPK 2018 utgiftsført	1 122
Arbeidsgiveravgift av premieavvik SPK 2018 utgiftsført	158
Amortisering av tidl. års premieavvik SPK utgiftsført	116
Arbeidsgiveravgift av amortisert premieavvik SPK utgiftsført	16
Totalt inntektsført i driftsregnskapet 2018	-7 574

Mandal kommune har utgiftsført premie til pensjonsordningen som faktisk er innbetalt til KLP og SPK i driftsregnskapet 2018.

Innbetalt pensjonspremie til KLP er høyere enn den aktuarberegnete pensjons-kostnaden i 2018 og avviket mellom premien og kostnaden på 19 342 tusen er ført som inntekt i driftsregnskapet (Inkl. arbeidsgiveravgift).

Innbetalt pensjonspremie til SPK er lavere enn den aktuarberegnete pensjons-kostnaden i 2018 og avviket mellom premien og kostnaden på 1 280 tusen er ført som utgift i driftsregnskapet (Inkl. arbeidsgiveravgift).

Netto utgiftsføring av premieavviket for KLP og SPK får dermed innvirkning på årets driftsresultat.

Det er viktig å være oppmerksom på at inntekts-/utgiftsføring av avviket mellom pensjonspremie og pensjonskostnadikke har en tilsvarende likviditetseffekt.

I driftsregnskapet for 2018 er det utgiftsført netto kr 10,5 mill. i amortisering av tidligere års premieavvik som følge av at kommunen har innbetalt mer i pensjons-premie enn aktuarberegnete pensjonskostnader. Balansført premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift som skal amortiseres i 15/10/7 år fremover utgjør 58,9 kr mill. pr. 31.12.2018.

Amortiserte utgifter til føring i 2019 utgjør 12,6 millioner.

Note nr. 2 - PENSJONSFORPLIKTELSE, PENSJONSMIDLER OG PREMIEAVVIK

KOMMUNAL LANDSPENSJONSKASSE - KLP Premieavvik - Pensjonsmidler/-forpliktelser

Årets pensjonskostnad	2018	2017
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	53 729 585	53 030 996
Rentekostnader av påløpt pensjonsforpliktelse	49 364 136	47 738 233
Brutto pensjonskostnad	103 093 721	100 769 229
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-48 883 721	-44 596 913
Netto pensjonskostnad ekskl. adm.kostnader	54 210 000	56 172 316
Sum amortisert premieavvik	9 076 301	8 258 859
Administrasjonskostnad	4 141 668	3 728 252
Samlet pensjonskostnad inkl. adm.kostnad	67 427 969	68 159 427
Årets premieavvik		
Innbetalt premie/tilskudd inkl. adm.kostnad	75 303 681	65 806 093
Administrasjonskostnad	-4 141 668	-3 911 738
Årets netto pensjonskostnad ekskl. adm.kostnad	-54 210 000	-56 172 316
Årets premieavvik	16 952 013	5 722 039
Arbeidsgiveravgift, 14,1% av premieavviket	2 390 234	806 807
Akkumulert og amortisert premieavvik		
Akkumulert premieavvik 1.1	45 233 724	47 770 540
Årets premieavvik	16 952 013	5 722 039
Sum amortisert premieavvik	-9 076 301	-8 258 855
Akkumulert premieavvik 31.12	53 109 436	45 233 724
Arbeidsgiveravgift av amortisert premieavvik	7 488 430	6 377 955
Estimatavvik		
Estimatavvik forpliktelse	24 053 471	-2 797 688
Estimatavvik pensjonsmidler	20 904 109	18 945 452
Brutto estimatavvik	44 957 580	16 147 764
Spesifisert pensjonsforpliktelse		
Påløpt pensjonsforpliktelse 1.1	-1 223 147 522	-1 155 673 673
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-53 729 585	-53 030 996
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	-49 364 136	-47 738 233
Utbetalte pensjoner	37 440 514	36 093 068
Amortisert estimatavvik forpliktelser (balanseføres fullt ut fra 2011)	24 053 471	-2 797 688
Estimert påløpt pensjonsforpliktelse 31.12	-1 264 747 258	-1 223 147 522
Spesifiserte pensjonsmidler		
Verdi av pensjonsmidler 1.1	1 048 540 056	959 196 404
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	48 883 721	44 596 913
Premieinnbetaling ekskl. adm.kostnader	71 162 013	61 894 355
Utbetalte pensjoner	-37 440 514	-36 093 068
Amortisert estimatavvik midler (balanseføres fullt ut fra 2011)	20 904 109	18 945 452
Estimert pensjonsmidler 31.12	1 152 049 385	1 048 540 056
pensjonsmidler - pensjonsforpliktelse	-112 697 873	-174 607 466
Arbeidsgiveravgift av nto pensjonsforpliktelse (sats 14,1%)	-15 890 400	-24 619 653
Økonomiske forutsetninger (i %)		
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Årlig lønnsvekst	2,97 %	2,97 %
Årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp (G)	2,97 %	2,97 %
Forventet pensjonregulering	2,20 %	2,20 %
Forventet avkastning	4,50 %	4,50 %

SPK PREMIEAVVIK - Pensjonsmidler/-forpliktelser

Årets pensjonskostnad	2018	2017
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	13 002 180	12 783 711
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	8 013 075	7 915 729
Brutto pensjonskostnad	21 015 255	20 699 440
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-5 965 351	-5 896 107
Netto pensjonskostnad ekskl. adm.kostnader	15 049 904	14 803 333
Sum amortisert premieavvik	116 005	213 992
Administrasjonskostnad	430 502	415 174
Samlet pensjonskostnad inkl. adm.kostnad	15 596 411	15 432 499
Årets premieavvik		
Forfalt premie inkl. adm.kostnad	14 358 885	14 532 601
Administrasjonskostnad	-430 502	-415 174
Netto pensjonskostnad	-15 049 904	-14 803 333
Årets premieavvik	-1 121 521	-685 906
Arbeidsgiveravgift, 14,1% av premieavviket	-158 134	-96 713
Akkumulert og amortisert premieavvik		
Akkumulert premieavvik 1.1	-296 492	603 404
Årets premieavvik	-1 121 521	-685 906
Sum amortisert premieavvik	-116 005	-213 990
Akkumulert premieavvik 31.12	-1 534 018	-296 492
Arbeidsgiveravgift av amortisert premieavvik	-216 297	-41 805
Årets estimatavvik		
Estimatavvik forpliktelse	-18 265 783	-11 820 039
Estimatavvik pensjonsmidler	18 270 351	17 749 983
Brutto estimatavvik	4 568	5 929 944
Spesifisert pensjonsforpliktelse		
Påløpt pensjonsforpliktelse 1.1	-218 592 669	-209 713 268
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-13 002 180	-12 783 711
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	-8 013 075	-7 915 729
Utbetalte pensjoner	0	0
Amortisert estimatavvik forpliktelse (balanseføres fullt ut fra 2011)	18 265 783	11 820 039
Estimert påløpt pensjonsforpliktelse 31.12	-221 342 141	-218 592 669
Spesifiserte pensjonsmidler		
Verdi av pensjonsmidler 1.1	153 338 328	151 074 776
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	5 965 351	5 896 107
Premieinnbetaling ekskl. adm.kostnader	13 928 383	14 117 427
Utbetalte pensjoner	0	0
Amortisert estimatavvik midler (balanseføres fullt ut fra 2011)	-18 270 351	-17 749 983
Estimert pensjonsmidler 31.12	154 961 711	153 338 327
Netto balanseført pensjonsforpliktelse (før avgift)	-66 380 430	-65 254 342
Arbeidsgiveravgift av nto pensjonsforpliktelse	-9 359 641	-9 200 862
Økonomiske forutsetninger (i %)		
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Årlig lønnsvekst	2,97 %	2,97 %
Årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp (G)	2,97 %	2,97 %
Forventet avkastning	4,20 %	4,20 %

Note nr. 3 - KAPITALKONTO

KAPITALKONTO			
Balanse 1.1		Balanse 1.1	
(underskudd i kapital)		(kapital)	-591 980 075
Debetposterings i året:		Kreditposterings i året:	
Salg av fast eiendom og anlegg	10 469 168	Aktivering av fast eiendom (inv. overf. til utstyr mv) og anlegg	-90 750 241
Nedskrivninger fast eiendom	3 886 100	Oppskrivning av fast eiendom	0
Avskrivning av fast eiendom og anlegg	46 751 521	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	-19 652 612
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler	0	Oppskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0
Nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	0	Kjøp av aksjer og andeler (KLP)	-3 196 404
Avskrivninger av utstyr, maskiner og transportmidler	21 087 899	Kjøp av andre aksjer og andeler	0
Finansiell leasing	0	Oppskrivning av aksjer og andeler	0
Salg av aksjer og andeler	0	Utlån formidlings/startlån	-57 194 340
Nedskrivning av aksjer og andeler	3 990 233	Utlån sosiale lån	-343 413
Avdrag på formidlings/startlån	16 395 893	Utlån egne midler	-4 093 835
Avdrag på sosiale lån	152 726	Oppskrivning sosiale utlån	-6 500
Mottatt tilbakebetaling forskuttering	0	Ekstraord. Avdrag forvaltningslån	-14 606 382
Nedskrivning utlån	383 782	Avdrag forvaltningslån	-3 890 977
Avskrivning sosial utlån	0	Avdrag på eksterne lån	-47 500 000
Avskrevet andre utlån	0	Ekstraordinært avdrag	-11 000 000
Økte pensjonsforpliktelser	44 349 208	Økte pensjonsmidler	-105 132 712
Bruk av midler fra eksterne lån	74 080 303	Tapsdeling, nedskr. Lån Husbanken	-703 006
Bruk av midler fra eksterne lån formidlingslån	57 194 340		
Økt arb.g.avg. pensjonsforpliktelse	0	Red.t arb.g.avg. pensjonsforpliktelse	-8 570 474
Sum endringer	278 741 173		-366 640 897
Balanse 31.12		Balanse 31.12	
Kapitalkonto	-679 879 799	(underskudd i kapital)	

Note nr. 4 - ARBEIDSKAPITALEN

Kapittel	Balansen	31.12.2018	01.01.2018	Endring
2.1	Omløpsmidler	442 676 539	400 800 818	
2.3	Kortsiktig gjeld	-164 871 789	-171 880 036	
Endring arbeidskapital i balansen		277 804 750	228 920 782	48 883 968
Endring memoriakonto for ubrukte lånemidler (+/-)				-22 016 111
Sum endring for avstemming mot drifts- og investeringsregnskapet				26 867 857

Driftsregnskapet 2018		Investeringsregnskapet 2018		Sum
Art	Beløp	Art	Beløp	
+ Sum inntekter		+ Sum inntekter		
600 - 890	1 305 544 390	600 - 905	55 533 679	
- Sum utgifter		- Sum utgifter		
010 – 590, 690	1 295 721 177	010 – 500, 690	115 219 884	
+ Avskrivninger				
590	67 839 420			
+ Ekst. finans- innt./-transer		+ Eksterne finans. transer		
900-905, 909, 920	24 846 839	910, 920, 929	147 670 537	
- Ekst. finans- utg./-transer		- Eksterne finans. transer		
500, 509, 510, 520	71 337 844	510, 520, 529	92 288 103	
Sum/differanse	31 171 628	Sum/differanse	-4 303 771	26 867 857

Avstemming mellom regnskapsdelene	Beløp
Differanse	0

Note nr. 5 - EGENKAPITAL

Kapittel	Balansen	31.12.2018	01.01.2018	Endring
2.5	Egenkapital	-905 773 344	-791 005 765	
2.5990	Kapitalkonto	-679 879 799	-591 980 075	
Differanse		-225 893 545	-199 025 689	-26 867 856

Driftsregnskapet 2018		Investeringsregnskapet 2018		Sum
Art	Beløp	Art	Beløp	
- Sum bruk av avsetninger, 930:960	24 458 415	- Bruk av tidligere års udisponert, 930		0
- årets underskudd, 980	0	- Bruk av disposisjonsfond, 940		0
		- Bruk av ubundne investeringsfond, 948		3 196 404
		- Bruk av bundne driftssfond, 950		0
		- Bruk av bundne investeringsfond,		14 696 023
		- Udekket i år, 980		0
+ Sum avsetninger, 530:570	40 523 330	+ Inndekking av tidligere års udekket, 530		0
+ årets overskudd, 580	15 106 713	+ Avsetning til ubundne investeringsfond, 548		0
- Overføring til invest. regnskapet, 570	210 000	+ Avsetning til bundne investeringsfond, 550		13 798 655
		+ Udisponert i år, 580		0
Sum/differanse	30 961 628	Sum/differanse	-4 093 772	26 867 856

Avstemming mellom	Beløp
Differanse	0

Note nr. 6 - ANLEGG OG LANGSIKTIG GJELD

Kapittel	Balansen	31.12.2018	01.01.2018	Endring
2.2	Anleggsmidler (+ v/økning)	3 398 123 922	3 220 871 188	177 252 734
2.4	Langsiktig gjeld (inkl. pensjonforpl.) (- v/økning)	-2 770 155 328	-2 658 786 206	-111 369 122
Differanse				65 883 612
2.9100	Memoriakonto for ubrukte lånemidler (+ økning / - reduksjon)			22 016 111
Sum endring i balansen (beregnet endring kapitalkonto)				87 899 723

Kapittel	Balansen	31.12.2018	01.01.2018	Endring
2.5990	Kapitalkonto	-679 879 799	-591 980 075	-87 899 723

Avstemming mellom regnskapsdelene	Beløp
Differanse	(0)

Note nr. 7 - GARANTIER GITT AV KOMMUNEN

NOTE Garantier gitt av kommunen – nedkvittert per 31.12		
Garanti gitt til	Garantibeløp pr 31.12	Garantien utløper
Mandal Parkering AS	300 000	2019
Mandal Parkering AS	8 260 640	2039
Mandal Parkering AS	2 848 200	2042
Brannvesenet Sør IKS	1 842 134	2038
DDV	4 819 118	Løpende
Sum garantier	18 070 092	

Brannvesenet Sør IKS:

Deltakerkommunene har garantert for et lån på inntil 10 millioner. Mandal kommunes del er 28,65%. Pr. 31.12.201 er lånet 6 429 786,-, og Mandal kommunes del blir da kr 1 842 134,-.

DDV Strategi/DDV drift:

Iflg. Samarbeidsavtalen for DDV, §11, så hefter kommunene solidarisk for gjeld som DDV har, Mandals del er 21%. Pr. 31.12.2018 er lånene på til sammen 22 649 999,-. Mandal kommunes del blir da 4 819 118,9.

Note nr. 8 - FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER

Aktiva klasse	Eierandel	Bokført verdi	
		Pr. 31.12.2018	Pr. 31.12.2017
Egenkapitalinnskudd KLP		33 555 818	30 359 414
Agder Museum IKS - andel	5 %	50 000	50 000
Aksjer Agder Energi A/S	2 %	161 000 000	161 000 000
Ime Verksted A/S, 500 aksjer pålyd kr 1.000	100 %	500 000	500 000
Maren A/S, 1430 aksjer (Stemmeandel 50%)	71,50 %	715 000	715 000
Mandal Parkering A/S	100 %	1 000 000	1 000 000
Halse Eiendom A/S	100 %	2 877 565	2 877 565
Vigeland's Hus AS - aksjer	22,06 %	150 000	150 000
Lindenesregionen Næringshave A/S - aksjer	19,60 %	750 000	750 000
Malmø Hotell AS	100,00 %	3 990 233	7 980 466
SKAP Kreative Folkehøyskole AS - 8 aksjer		50 000	50 000
Mandal Havn Strømsvika Holding AS		5 000 000	5 000 000
Varodd AS, 244 aksjer pålyd. 2 000,-	1,47 %	488 000	488 000
Holum Vannverk AL	32 andeler pålyd. Kr 1.000	32 000	32 000
Biblioteksentralen A/L	4 andeler pålyd. Kr 1.200	4 800	4 800
Studenthybler Sogn	3 andeler pålyd. Kr 8.000	24 000	24 000
Studenthybel Fantoft	2 andeler pålyd kr 8.000	16 000	16 000
Borettslag Buråsen	10 andeler pålyd kr 1.000	10 000	10 000
Foreningen Nordens Hus	1 andel pålyd. Kr 500	500	500
DES-klubben 10 leiligheter		3 191 610	3 191 610
Sum		213 405 526	214 199 355

Spesifikasjon

Fisjon Halse Eiendom A/S	Balanse		Endring
	pr. 1.1.18	Balanseverdi 31.12.18	
Halse Eiendom A/S	2 877 565	2 877 565	0
Malmø Hotell As	7 980 466	3 990 233	-3 990 233
Malmø Utvikling - Felt 03 AS	0	0	0
Malmø Utvikling - Felt 05 AS	0	0	0
Malmø Utvikling - Felt 06 AS	0	0	0
AKSJER OG ANDELER	10 858 031	6 867 798	-3 990 233

Det ble i 2010 opprettet 4 nye aksjeselskap, med Mandal kommune som 100% aksjonær. Disse ble opprettet ved utfisjonering fra Halse Eiendom AS. Balanseverdier ble overført i 2010, totalverdien var uendret, og anskaffelseskost ved opprettelsen ble valgt som verdsettelse.

Aktiviteten i Halse Eiendom er redusert. Men man vurderer tomteverdien så høy at bokført aksjeverdi anses å kunne bli stående i balansen.

Malmø Hotell AS overfører litt under halvparten tomte til Mandal kommune 21.12.2017, og ble tinglyst sammen med salg videre til Gazza eiendom AS 2.1.2018. Malmø Hotell AS nedskrives 50% i 2018, til 3 990 233,-.

Aksjepostene i Malmø Utvikling - Felt 03 AS, Malmø Utvikling - Felt 05 AS og Malmø Utvikling - Felt 06 AS, ble i 2016 solgt for 28 119 123,53, og aksjepostene nedskrevet til 0,-. Halse Eiendom AS står fremdeles balanseført til kostpris, da vi ikke har informasjon om at verdien har endret seg vesentlig.

Note nr. 9 - FINANSIELLE OMLØPSMIDLER

Aktiva klasse	Markeds- verdi	Bokført verdi 31.12.2018	Årets resultatførte verdiendring
Aksjer:			
Orkla ASA A-aksjer (700 à 51,15)	47 628	47 628	-13 307
Storebrand ASA Ordinære (1250 à 29,52)	77 050	77 050	-6 575
Sum	124 678	124 678	-19 882

Orkla ASA A-aksjer og Storbrand ASA har i 2018 gitt et utbytte på kr. 4 945,-.

Kommunens eksponering i markedet og fordeling av plasseringen på aktivaklasser er innenfor de vedtatte rammer i henhold til kommunens finansreglement.

Finansiell markedsrisiko

Markedsrisiko	Risikoen for tap som følge av endringer i priser og kurssvingninger i de markedene kommunene er eksponert, herunder:
Renterisiko	Renterisiko representerer risikoen for at verdien på lån og plasseringer i rentebærende verdipapirer endrer seg når renten endrer seg. Går renten opp, går verdien av plasseringer i rentebærende verdipapirer ned (og motsatt).
Likviditetsrisiko	Likviditetsrisiko representerer faren for at midler ikke kan transformeres til kontanter i løpet av en rimelig tidsperiode.
Valutarisiko	Valutarisiko representerer risikoen for tap pga. kurssvingninger i valutamarkedet.
Systematisk risiko i aksjemarkedet (generell markedsrisiko)	Systematisk risiko er forbundet med sannsynligheten for at det aktuelle aksjemarkedet vil stige eller falle - både på kort og lang sikt.
Usystematisk risiko i aksjemarkedet (selskapsrisiko)	Usystematisk risiko er forbundet med risikoen for at verdien av det aktuelle investeringsobjekt (selskap) en investerer i, vil stige eller falle i forhold til verdien på markedet - både på kort og lang sikt.

Postene er gjennomgått, og vurderes å være tilstede, og at verdien er reell.

Note nr. 10 FOND

Kapittel	Balansen	31.12.2018	01.01.2018	Endring
2.56	Disposisjonsfond	-160 754 016	-127 450 368	
2.55	Bundne invest. fond	-18 029 320	-18 926 688	
2.53	Ubundne invest. fond	-12 861 274	-16 057 678	
2.51	Bundne driftsfond	-24 082 376	-29 668 833	
Sum	Fond	-215 726 986	-192 103 566	-23 623 420

Driftsregnskapet		Investeringsregnskapet		Sum
Art	Beløp	Art	Beløp	
940	1 203 951	940 + 948	3 196 404	
540	34 507 599	548	0	
Differanse	33 303 648	Differanse	-3 196 404	30 107 244
950	11 392 188	950	0	
550	5 805 731	958	14 696 023	
		550	13 798 655	
Differanse	-5 586 457	Differanse	-897 368	-6 483 824
Endring drifts- og investeringsregnskapet				23 623 420

Avstemming mellom regnskapsdelene	Beløp
Differanse	0

Avsetninger og bruk av avsetninger

Disposisjonsfond	Beløp
Beholdning 01.01	-127 450 368
Avsetninger til fondet	-34 507 599
Bruk av fondet i driftsregnskapet	1 203 951
Bruk av fondet i investeringsregnskapet	0
Beregnet beholdning 31.12	-160 754 016
Beholdning fra balanse 31.12	-160 754 016
Differanse	0

Ubundne investeringsfond	Beløp
Beholdning 01.01	-16 057 678
Avsetninger til fondene	0
Bruk av fondene	3 196 404
Beregnet beholdning 31.12	-12 861 274
Beholdning fra balanse 31.12	-12 861 274
Differanse	0

Bundne driftsfond	Beløp
Beholdning 01.01	-29 668 833
Avsetninger til fondene	-5 805 731
Bruk av fondet i driftsregnskapet	11 392 188
Bruk av fondet i investeringsregnskapet	0
Beregnet beholdning 31.12	-24 082 376
Beholdning fra balanse 31.12	-24 082 376
Differanse	0

Bundne investeringsfond	Beløp
Beholdning 01.01	-18 926 688
Avsetninger til fondene	-13 798 655
Bruk av fondene	14 696 023
Beregnet beholdning 31.12	-18 029 320
Beholdning fra balanse 31.12	-18 029 320
Differanse	0

Fri egenkapital til drift:	
FRI EGENKAPITAL PR 1.1.2018	-139 312 644
Årets regnskapsmessige mindreforbruk	-15 106 713
Avsatt til disposisjonsfond:	-34 507 599
Herav: VEDTATT AV BYSTYRET, 1A:	
Vedtatt budsjett, avsetning til fond	-19 541 322
Budsjettert avsetning til fond, mindreforbruk 2017	-11 862 277
Budsjettert økt avsetning til fond, drift 2018	-3 104 000
Disponert del av disposisjonsfond	13 066 227
VEDTATT AV BYSTYRET, 1A:	
Budsjettert bruk av mindreforbruk 2017	11 862 277
FRA ENHETENE, ØKONOMIREGLEMENTET, 1B:	
Bruk av integreringsfond, enhetene	1 203 951
FRI EGENKAPITAL TIL DRIFT 31.12.2018	-175 860 728
UBUNDET INVESTERINGSFOND PR 1.1.2018	-16 057 678
Udisponert i investeringregnskapet i år	0
Udekket i investeringsregnskapet i år	0
Bruk av ubundet fond til egenkapitaltilskudd KLP	3 196 404
FRI EGENKAPITAL TIL INVESTERING 31.12.2018	-12 861 274

Konto	Fondstype	Regnskap 2018	Vedtatt budsjett	Revidert budsjett
15409	Avsetninger til disposisjonsfond - 1B	0	0	0
19408	Bruk av disposisjonsfond - integreringsfond	-1 203 951	0	0
	Netto avsetning disp.fond - 1B	-1 203 951	0	0
15400	Avsetninger til disposisjonsfond - 1A	34 507 599	19 541 322	34 507 599
19400	Bruk av disposisjonsfond - 1A	0	0	0
	Netto avsetning disp.fond - 1A	34 507 599	19 541 322	34 507 599
15500	Avsetninger til bundne fond - 1A	83 772	0	0
15501	Avsetninger til bundne fond - Miljø	406 380	0	0
15508	Avsetninger til bundne fond - selvkost	1 329 875	0	0
15509	Avsetninger til bundne fond - 1B	3 985 704	0	1 781 000
19500	Bruk av bundne driftsfond - 1A	0	-3 450 001	-3 346 001
19501	Bruk av bundne driftsfond - miljø	-147 400	0	0
19508	Bruk av bundne driftsfond - selvkost	-3 633 854	0	0
19509	Bruk av bundne driftsfond - 1B	-7 610 934	0	-3 405 094
	Netto bruk av bundne driftsfond - 1B	-5 586 457	-3 450 001	-4 970 095
09400	Bruk av disposisjonsfond	0	0	0
09480	Bruk av ubunde investeringsfond	-3 196 404	-3 000 000	-3 196 404
	Netto bruk ubundne fond til inv.	-3 196 404	-3 000 000	-3 196 404
05500	Avsetninger til bundne fond	13 798 655	0	0
09500	Bruk av bundne driftsfond	0	0	0
09580	Bruk av bundne investeringsfond	-14 696 023	0	0
	Netto bruk bundne fond til inv.	-897 368	0	0
	NETTO AVSETNING TIL FOND	23 623 420	13 091 321	26 341 100

Note nr. 11- Interkommunalt samarbeid og IKS 2017

Tekst	Brannvesenet Sør IKS	
	Utgifter	Inntekter
Innbet. Mandal kommune (vertskommune)		-13 833 824
Innbet. Marnardal kommune		-2 304 927
Innbet. Audnedal kommune		-1 814 458
Innbet. Åseral kommune		-1 482 110
Innbet. Hægebostad kommune		-1 823 971
Innbet. Farsund kommune		-9 511 297
Innbet. Lyngdal kommune		-7 130 703
Innbet. Lindesnes kommune		-4 172 031
Innbet. Kvinesdal kommune		-5 650 744
Resultat av overføringer		-47 724 065
Ref. sykelønn/fødselspenger		-403 984
Motpost avskrivninger		-1 613 221
Salg av varer og tjenester/leieinntekter		-5 004 866
Mva-kompensasjon		-1 248 701
Andre refusjoner		-891 738
Renter/morarenter		-311 525
Diftsutgifter	56 581 055	
Resultat av virksomheten		-617 045
Disponering av resultatet		
Bruk av tidligere års mindreforbruk		-1 117 596
Dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0	
Bruk av disposisjonsfond		-1 007 127
Avsetning til bundet driftsfond	726 540	
Avsetning til ubundet driftsfond	1 117 596	
Overføring til tinvesteringsregnskapet	210 910	
Bruk av selvkostfond		0
Regnskapsmessig mindreforbruk	-686 722	

Tekst	Risøbank IKS	
	Utgifter	Inntekter
Overføring fra Mandal Kommune		-500 000
Overføring fra fylkeskommunen		-505 000
Resultat av overføringer		-1 005 000
Salg av varer og tjenester		-156 473
Mva-kompensasjon		-128 962
Andre refusjoner		-39 045
Renter/morarenter		-11 987
Diftsutgifter	1 124 327	
Resultat av virksomheten		-217 140
Disponering av resultatet		
Bruk av tidligere års mindreforbruk		0
Bruk av disposisjonsfond		0
Bruk av bundet driftsfond		-20 000
Avsetning til disposisjonsfond	200 000	
Regnskapsmessig mindreforbruk	-37 140	

		Barnevern Sør	
Tekst	Utgifter	Inntekter	
Overføring fra Lindesnes kommune (deltaker)		-18 302 880	
Overføring fra Marnardal kommune (deltaker)		-5 200 813	
Overføring fra Åseral kommune (deltaker)		-1 911 570	
Overføring fra andre kommuner		-411 465	
Resultat av overføringer		-25 826 729	
Ref. sykelønn/fødselspenger/leieinntekter mv		-25 280	
Tilfeldige inntekter		-2 088 705	
Statstilskudd		-10 867 189	
Driftsutgifter	79 403 422		
Resultat av virksomheten	40 595 519		
Disponering av resultatet			
Tilbakeført deltaker kommunene	0		
Overført til neste driftsår	0		
Mandal kommunes del	40 595 519		

		Lindesnesregionens medisinske senter	
Tekst	Utgifter	Inntekter	
Ref fra Marnardal kommune (deltaker)		-1 946 588	
Ref. fra Audnedal kommune (deltaker)		-977 724	
Ref. fra Åseral kommune (deltaker)		-519 661	
Ref. fra Lindesnes kommune (deltaker)		-4 164 573	
Ref. fra Mandal kommune (vertskommune)		-13 334 619	
Refusjon fra andre kommuner		-475 998	
Resultat av overføringer		-21 419 163	
Ref. sykelønn/fødselspenger/leieinntekter mv		-236 339	
Diverse inntekter		-2 759 569	
Ref. staten		-1 046 726	
Andre refusjoner		-1 218 704	
Renteinntekter		-149 894	
Driftsutgifter	26 064 326		
Resultat av virksomheten		-766 069	
Disponering av resultatet			
Dekning av tidligere års merforbruk			
Bruk av tidligere års mindreforbruk			
Bruk av bundne driftsfond		-50 750	
Avsetning til disposisjonsfond	319 498		
Regnskapsmessig mindreforbruk	-497 321		

Interkommunalt arkiv i Vest-Agder IKS	Eierandel	Tilskudd/kjøp
	11,11 %	
Tilskudd 2018		654 000
Papirarkiv 2018/2019		1 740 000

Vest-Agder Museet IKS	Eierandel	Tilskudd/kjøp
	5,00 %	
Tilskudd Vest-Agder Museet, avd. Mandal		703 710
Tilskudd til Vigeland Hus		255 387
Refusjoner fra Vest-Agder Museet IKS		-163 988
Kjøp/diverse driftstilskudd fra Vest-Agder Museet IKS		19 354

Kommunerevisjonen Vest, Vest-Agder IKS	Eierandel	Tilskudd/kjøp
	16,70 %	
Revisjon Mandal kommune 2018		886 172
Revisjon Mandal frivillighetssentral		3 113
Revisjon Legater		16 600

Skattekopprever i Mandal/Marnardal	Eierandel	Tilskudd/kjøp
	100,00 %	-182 389

Note nr. 12 - Fordringer og gjeld til kommunale foretak, IKS og samarbeid

Tekst	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
Kommunens samlede fordringer	9 209 703	3 985 148	2 077 936	564 069
Herav fordring på:				
Risøbank IKS	251 182	304 238	221 300	150 672
Mandal Havnevesen KF	-	217 563	1 500 000	187 500
Brannvesenet Sør IKS	1 523	298 760	220 166	222 791
Kirkelig fellesråd	-	-	-	-
Barnevern Sør - fakturert deltakerkommuner	1 702 928	2 552 514	-	3 106
Landbrukskontoret - Lindesnes	-	139 578	130 970	-
Lindesnesregionens Medisinske senter (LRMS)*	7 254 070	472 495	5 500	-
Kommunens samlede gjeld	122 748	37 943	280 539	322 295
Herav kortsiktig gjeld til:				
Brannvesenet Sør IKS	33 750	36 808	79 630	4 700
Landbrukskontoret - Lindesnes	15 697	-	-	12 587
Mandal Havn KF	-	-	-	12 659
Kvinesdal kommune - arbeidsgiverkontroll	-	-	15 567	-
Lindesnesregionens Medisinske senter (LRMS)	73 301	1 135	185 342	292 349

* LRMS: Mandal kommunes betaling for 1. halvår 2019 ble fakturert og betalt av Mandal kommune 28.12.2018 for å sikre likviditeten i LRMS

Note nr. 13 - Selvkosttjenester

Selvkostområde VANN	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-14 187 674	-13 726 049	-12 288 829
Direkte kostnader	7 750 297	10 347 506	8 730 797
Indirekte kostnader	169 172		320 909
Kalkulert renteinntekt selvkostfond	-18 359		-14 357
Netto kapitalkostnader	4 956 689	4 895 102	4 478 258
Overskudd (-)/underskudd (+)	-1 329 875	1 516 559	1 226 778
Selvkostandel	110,2 %	90,1 %	90,8 %
Disponering til/fra bundet selvkostfond	1 329 875	-1 516 559	-1 226 778
Saldo selvkostfond 31.12	1 448 749	-1 397 685	118 874

(alle beregninger eks mva)

Selvkostområde AVLØP	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-19 113 128	-20 833 607	-22 473 277
Direkte kostnader	15 431 414	16 613 443	12 483 691
Indirekte kostnader	1 060 927		406 674
Kalkulert rente selvkostfond	-120 479		-107 512
Netto kapitalkostnader	6 375 120	6 049 606	6 736 404
Overskudd (-)/underskudd (+)	3 633 854	1 829 442	-2 954 020
Selvkostandel	83,6 %	91,9 %	114,5 %
Disponering til/fra bundet selvkostfond	-3 633 854	-1 829 442	2 954 020
Saldo selvkostfond 31.12	3 326 803	5 131 215	6 960 657

(alle beregninger eks mva)

Selvkostområde SLAM (Mandal kommune)	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-2 547 252	-2 301 000	-2 853 105
Direkte kostnader	2 481 873	1 580 000	2 802 526
Indirekte kostnader	427 196		32 405
Kalkulert rente selvkostfond	17 623		6 200
Netto kapitalkostnader	244 514		644 424
Korrigerings av tidligere års feil	-384 070		
Overskudd (-)/underskudd (+)	239 884	-721 000	632 449
Selvkostandel	80,8 %	145,6 %	81,9 %
Disponering til/fra bundet selvkostfond	0	721 000	0
Saldo selvkostfond 31.12	0	88 551	0
Fremført underskudd	-872 334	0	-632 449

(alle beregninger eks mva)

I selvkostberegningen for avløp inngår levering av slam fra deltakerkommunene i Maren AS. Dette blir behandlet i Grønsvika renseanlegg, og kjørt videre derfra til Avfall Sør. Dette ble fra 2015 regnet som ev. skattepliktig inntekt, og det ble leveret ligningsoppgave for 2015 og 2017 i 2018. Fra 2018 får Mandal en enerett fra Maren AS til å behandle slammet, og det vil da ikke lenger regnes som skattepliktig inntekt for Mandal kommune. Utgifter og inntekter for slam ble fra 2017 også holdt utenfor selvkostområde avløp.

Selvkostområde KART/DELINGSFØR.	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-1 242 801	-1 975 500	-1 699 861
Øvrige driftsinntekter	-106 513	0	-119 422
Direkte kostnader	2 026 661	2 313 963	2 317 024
Indirekte kostnader	289 243	0	280 582
Netto kapitalkostnader	22	0	0
Overskudd (-)/underskudd (+)	966 612	338 463	778 323
Selvkostandel	58,3 %	74,5 %	70,0 %
Disponering til/fra bundet selvkostfond	0	0	0
Underskudd dekket av kommunens driftsmidler	-966 612	-338 463	-778 323

Selvkostområde PLANSAKSBEHANDLING	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-1 103 700	-1 722 463	-1 421 300
Øvrige driftsinntekter	-605	0	-311 196
Direkte kostnader	2 103 090	2 220 625	1 823 284
Indirekte kostnader	298 854	0	294 313
Netto kapitalkostnader	0	0	3 832
Overskudd (-)/underskudd (+)	1 297 637	498 162	388 931
Selvkostandel	46,0 %	63,4 %	81,8 %
Underskudd dekket av kommunens driftsmidler	-1 297 637	-498 162	-388 931

Selvkostområde BYGGE-, DELINGS- OG SEKSJONERINGSBEHANDLING	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-4 517 397	-5 550 380	-3 582 825
Øvrige driftsinntekter	-37 059	0	-273 833
Direkte kostnader	6 039 147	5 497 073	5 911 917
Indirekte kostnader	576 028		579 036
Netto kapitalkostnader	0		26 146
Overskudd (-)/underskudd (+)	2 060 719	-53 307	2 660 441
Selvkostandel	68,8 %	102,0 %	59,4 %
Underskudd dekket av kommunens driftsmidler	-2 060 719	53 307	-2 660 442

Selvkostområde FEIING	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-2 021 410	-1 938 746	-1 884 489
Direkte kostnader	1 864 912	1 927 286	1 871 487
Indirekte kostnader	0	0	0
Kalkulert renteinntekt selvkostfond	-3 522	0	-3 350
Netto kapitalkostnader	56 439	11 460	36 960
Overskudd (-)/underskudd (+)	-103 581	0	20 607
Selvkostandel	105,2 %	100,0 %	98,7 %
Disponering til/fra bundet selvkostfond	103 581	0	-20 607

Mandal kommune kjøper feietjenester fra Brannvesenet Sør IKS, som foretar selvkostberegning i forhold til sitt regnskap. Mandal kommune har indirekte kostnader til faktureringen mv. som ikke blir med i beregningen. Mandal kommunes del er 28,65%.

Selvkostområde RENOVASJON	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-17 289 953		-17 429 488
Andre inntekter	-2 265 394		-2 627 185
Direkte kostnader	18 844 994		18 330 343
Indirekte kostnader	0		0
Gevinst/tap salg/utgnering anleggsmiddel	527 164		143 426
Netto kapitalkostnader	1 309 536		1 560 562
Overskudd (-)/underskudd (+)	1 126 348		-22 341
Selvkostandel	98,9 %		100,9 %
Bruk/avsetning bundet selvkostfond	1 126 348		22 341
Subsidiering	0		0

(alle beregninger eks mva)

Selvkostområde SLAM (Maren AS)	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Brukerbetalinger/salgsinntekt	-2 738 912		-2 933 406
Andre inntekter	0		0
Direkte kostnader	2 756 312		3 314 542
Indirekte kostnader	0		0
Netto kapitalkostnader	9 688		8 626
Overskudd (-)/underskudd (+)	27 088		389 761
Selvkostandel	99 %		90,0 %
Bruk/avsetning bundet selvkostfond	-27 088		-389 761
Subsidiering	0		0

(alle beregninger eks mva)

Kommunes renovasjonstjenster utføres av MAREN AS som er et heleid interkommunalt renovasjonsselskap for Mandalsregionen. Selvkostberegning for husholdningsavfall blir foretatt av MAREN AS. Selskapets hovedkontor og deponi er på Brennevinsmyra i Mandal kommune. Ovenstående tabell refererer seg til et tilleggsgebyr som innkreves ifm pålagt utbedring, kontroll og vedlikehold av tidligere kommunale deponier i Paradisbukta og på Vestnes i Mandal kommune.

GEBYRFINANSIERTE SELVKOSTTJENESTER 2018

ETTERKALKYLE

Mandal kommune har utarbeidet etter-kalkyle for betalingstjenester i henhold til Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14, KMD, feb. 2014). Kommunen benytter selvkostmodellen til Momentum Selvkost kommune.

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer, må kommunen, etter hvert regnskapsår, utarbeide en selvkost-kostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelt gebyrområdet. Elementene i en selvkost-kalkyle avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder, og de to regnskapene vil ikke være direkte sammenlignbare, her vist ved et enkelt eksempel:

Forskjeller mellom kommunens regnskap og selvkostregnskapet	Regnskapsresultat	Selvkostkalkyle
Gebyrinntekter	8 800 000	8 800 000
Øvrige driftsinntekter	20 000	20 000
Driftsinntekter	8 820 000	8 820 000
Direkte driftsutgifter	5 700 000	5 700 000
Avskrivningskostnad	1 750 000	1 580 000
Kalkulatorisk rente	0	1 140 000
Indirekte driftsutgifter (netto)	0	240 000
Driftskostnader	7 450 000	8 660 000
Resultat	1 370 000	160 000

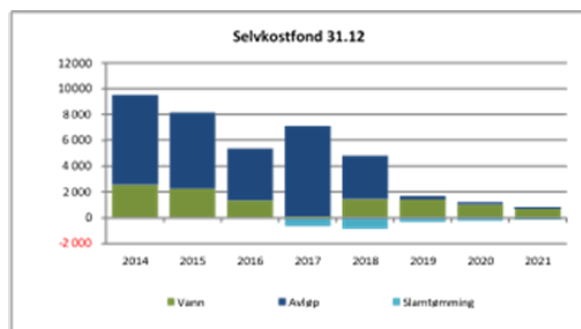
I selvkost-kalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eks. regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske renter og avskrivninger, samt indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Avskrivningene avviker, da det i selvkostberegningen beregnes avskrivning av netto investeringsbeløp, fratrukket tilskudd fra andre. Renten beregnes også som en alternativ kostnad i forhold til at kommunen ellers ville fått renter på denne kapitalen. Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig SWAP-rente + ½%-poeng. I 2018 var denne lik 2,37%.

Eventuelle overskudd skal avsettes til bundne fond, som maksimalt kan bli stående i balansen i 5 år. Man må eventuelt redusere prisen for tjenestene, for å få brukt disse fondene. Dette for at det hele tiden skal være dagens brukere som betaler for de kostnadene man har pr. i dag.

I tillegg lages en for-kalkyle for kommende budsjettår, for å kunne fastsette og vedta eventuelt endringer i gebyrsatsene.

Selvkostfond pr. 31.12.2018:

Samlet etter-kalkyle for 2018:

2018 Etterkalkyle selvkost	Totalt	Vann	Avløp	Slamfjerning	Reguleringsplaner	Bygge- og eierseksjon	Oppmåling
Gebyrinntekter	42 194 275	13 962 166	18 845 205	2 523 000	1 103 700	4 517 397	1 242 807
Øvrige driftsinntekter	661 860	225 508	267 923	24 252	605	37 059	106 513
Driftsinntekter	42 856 134	14 187 674	19 113 128	2 547 252	1 104 305	4 554 456	1 349 320
Direkte driftsutgifter	35 832 481	7 750 297	15 431 414	2 481 873	2 103 090	6 039 147	2 026 661
Avskrivningskostnad	7 579 054	3 255 234	4 093 820	230 000	0	0	0
Kalkulatorisk rente (2,37 %)	3 997 269	1 701 455	2 281 300	14 514	0	0	0
Indirekte netto driftsutgifter	1 677 026	168 718	309 168	35 121	298 818	575 958	269 243
Indirekte avskrivningskostnad	976 795	44	641 689	334 935	36	69	22
Indirekte kalkulatorisk rente (2,37 %)	167 622	410	110 070	57 140	0	1	0
Driftskostnader	50 230 247	12 876 158	22 867 461	3 153 584	2 401 944	6 615 174	2 315 926
+/- Korrigering av tidligere års feil i kalkyle	384 070	0	0	384 070	0	0	0
Foreløpig resultat	-6 990 042	1 311 517	-3 754 333	-222 262	-1 297 639	-2 060 719	-966 606
+ Subsidering	4 324 963	0	0	0	1 297 639	2 060 719	966 606
Resultat	-2 665 079	1 311 517	-3 754 333	-222 262	0	0	0
Kostnadsdekning i %	85,3 %	110,2 %	83,6 %	80,8 %	46,0 %	68,8 %	58,3 %
Selvkostfond 01.01	7 079 531	118 874	6 960 657	0	0	0	0
+ Avsetning til selvkostfond	1 311 517	1 311 517	0	0	0	0	0
- Bruk av selvkostfond	-3 754 333	0	-3 754 333	0	0	0	0
+ Kalkulert rentekostnad selvkostfond (2,37 %)	138 838	18 359	120 479	0	0	0	0
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	4 775 552	1 448 749	3 326 803	0	0	0	0
Fremførbart underskudd 01.01	-632 449	0	0	-632 449	0	0	0
- Underskudd til fremføring	-222 262	0	0	-222 262	0	0	0
- Kalkulert rentekostnad fremførbart underskudd (2,37 %)	-17 623	0	0	-17 623	0	0	0
Fremførbart underskudd 31.12 (inkl. rente)	-872 334	0	0	-872 334	0	0	0

Note nr. 14 - SPESIFIKASJON REGNSKAPSMESSIG MER-/ MINDREFORBRUK DRIFT

Regnskapsmessig merforbruk	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017	Budsjett 2017
Tidligere opparbeidet merforbruk	0	0	0	0
Årets inndekking av merforbruk	0	0	0	0
Nytt merforbruk i regnskapsåret	0	0	0	0
Totalt merforbruk til inndekking	0	0	0	0

Regnskapsmessig mindreforbruk	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017	Budsjett 2017
Tidligere opparbeidet mindreforbruk	-11 862 277	-11 862 277	-13 081 345	-13 081 345
Årets disponering av mindreforbruk	11 862 277	11 862 277	13 081 345	13 081 345
Nytt mindreforbruk i regnskapsåret	-15 106 713		-11 862 277	
Totalt mindreforbruk til avsetning	-15 106 713	0	-11 862 277	0

Note nr. 15 - SPESIFIKASJON UDEKKET/ DISPONIBELT INVESTERINGSREGNSKAPET

Regnskapsmessig udisponert	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Tidligere opparbeidet udisponert	0	0	0
Årets disponering	0	0	0
Nytt udisponert i regnskapsåret	0	0	0
Totalt udisponert til disponering	0	0	0

Regnskapsmessig merforbruk	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Tidligere opparbeidet udekket	0	0	0
Årets avsetning til inndekking	0	0	0
Nytt udekket i regnskapsåret	0	0	0
Totalt udekket til inndekking	0	0	0
Resterende antall år for inndekking	0	0	0

Note nr. 16 - Kommunens skatteinntekter og rammetilskudd 2016-2018

(-tall i hele tusen kroner)

	Regnskap 2018	Økning %	Regnskap 2017	Økning %	Regnskap 2016	Økning %
Skatteinntekter	398 288	3,61 %	384 424	5,17 %	365 513	9,04 %
Rammetilskudd	465 054	3,54 %	449 164	2,64 %	437 626	1,60 %
Sum skatter/rammetilskudd	863 342	3,57 %	833 588	4,98 %	803 139	4,98 %

NØKKELTALL

	2018	2017	2016
Skattedekningsgrad	32,44	31,85	31,66

Viser hvor stor del av kommunens driftsutgifter (ekskl. rente-/avdragsutgifter og avskrivninger) som dekkes av skatteinntekter.

	2018	2017	2016
Skatte- og rammetilskuddsgrad	70,31	69,06	69,57

Viser hvor stor del av kommunens driftsutgifter (ekskl. rente-/avdragsutgifter og avskrivninger) som dekkes av skatter og statlig rammetilskudd.

Note nr. 17 - ANLEGGSMIDLER

Anleggsmidler 2018										
Periode 201800 - 201812										
	Anskaffelses- kost i.1.	Tilgang	Avgang	Anskaffelses- kost 201812	Akk. avskrivninger i.1	Avskrivning	Tilbakef. avskrivning	Akk. avskrivning 201812	Bokført verdi i.1.	Bokført verdi per 201812
Anlegg 10 års avskrivning (10)	212 299 330	15 856 771	-10 075	228 146 026	-98 454 384	-18 479 101	-	-116 933 485	113 844 946	111 212 541
Anlegg 20 års avskrivning (20)	870 050	3 722 989	-	4 593 039	-130 508	-43 503	-	-174 010	739 542	4 419 029
Anlegg 20 års avskrivning (Faste installasjon)	221 685 063	-	-	221 685 063	-161 350 546	-12 028 078	-	-173 378 624	60 334 517	48 306 439
Anlegg 40 års avskrivning (40)	923 286 141	46 828 939	-11 283 998	958 831 082	-182 780 740	-23 208 346	1 903 492	-204 085 594	740 505 401	754 745 488
Anlegg 5 års avskrivning (05)	12 828 776	3 795 841	-	16 624 617	-6 936 799	-2 608 798	-	-9 545 597	5 891 977	7 079 020
Anlegg 50 års avskrivning (50)	557 439 815	25 636 235	-	583 076 050	-95 538 859	-11 471 595	-	-107 010 454	461 900 956	476 065 596
Ikke avskrivbare anlegg (99)	209 160 365	14 562 078	-4 964 687	218 757 756	-	-	-	-	209 160 365	218 757 756
SUM AVSKR. BOK LIND1	2 137 569 540	110 402 853	-16 258 760	2 231 713 633	-545 191 834	-67 839 420	1 903 492	-611 127 762	1 592 377 706	1 620 585 870

Aleggsmidler - aktivering og avskrivning:

Anskaffelse av drifts- og anleggsmidler med anskaffelseskost på mer enn 100 000,-, og med en levetid på minst 3 år, er aktivert og avskrives i henhold til gjeldende avskrivningsregler. Varige driftsmidler aktiveres etter anskaffelseskost. Avskrivningsgrunnlaget er historisk kostpris.

Note nr. 18 - AVDRAG PÅ GJELD

Avdrag	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017
Betalt avdrag (formidlingslån)	3 890 977	0	4 323 680
Ekstraordinært avdrag	11 000 000	11 000 000	6 000 000
Ekstraordinært avdrag - formidlingslån	14 606 382	14 500 000	13 400 000
Sum utgiftsført investering	29 497 360	25 500 000	23 723 680
Bokførte avdrag	47 500 000	47 500 000	48 600 000
Beregnet og bokført budsjettert minus betalt			
Sum utgiftsført drift	47 500 000	47 500 000	48 600 000
Avdrag totalt	76 997 360	73 000 000	72 323 680
Tapsført forvaltningslån	205 033		192 164
Ikke budsjettert avdrag i investeringsregnskapet	0	-3 997 360	0
Kommunen er innenfor lovens minstekrav til avdrag.			

FORENKLET MODELL UTEN TOMTER 2018

Sum avskrivninger 2018 (inkl. estimat tomter)	67 839 420
Sum bokført verdi 01.01.2018	1 383 217 341
Lånegjeld inkl Startlån - ubrukte formidlingslån - utlån 01.01.2018	945 662 536
Minsteavdrag 2018	46 379 695

Note nr. 19 - Kommunens gjeldsforpliktelser - Type gjeld og långivere

Lån opp-tatt år	Innløses dato	Opprinn. lånebeløp	Låne-giver	Kontonr.	Lånets formål	Netto Låneopptak Refinansiering 2018	Betalte avdrag 2018	Husbanklån Tapsdeling	Renter utg.- ført i regn-skapsåret	Kontrakt-messig gjeld 2018
94	1.09.2020	14 780 000	Husbanken	245395001	Utb. omsorgssenter		1 103 082		55 449	852 962
95	1.09.2020	1 870 000	Husbanken	245395002	Omsorgss. tillegg					1870000
03	1.10.2020	4 082 798	Husbanken	245395004	Samlede lån 2 husbanken		240 164		3 763	480 328
09	1.4.2034	20 000 000	Husbanken	245395005	Startlån 2009		3 103 200		51 471	
10	1.4.2036	30 000 000	Husbanken	245395006	Startlån 2010		12 986 058	294 728	411 767	13 452 655
11	1.4.2035	20 000 000	Husbanken	245395007	Startlån 2011 - 1		1 404 575	277 592	734 699	15 862 921
11	1.10.2035	15 000 000	Husbanken	245395008	Startlån 2011 - 2					15 000 000
12	1.3.2037		Husbanken	245395009	Startlån 2012		833 099		454 340	19 378 530
13	1.09.2043		Husbanken	245395010	Startlån 2013		170 428		158 775	10 099 176
14	1.05.2044	29 700 000	Husbanken	245395011	Startlån 2014				459 068	29 700 000
15	1.5.2044/2045	35 000 000	Husbanken	245395012	Startlån 2015				540 979	35 000 000
16	1.5/1.11.2046	35 000 000	Husbanken	245395013	Startlån 2016			130 685	540 325	34 869 315
17		45 000 000	Husbanken	245385014	Startlån 2018				701 222	45 000 000
18		60 000 000	Husbanken	245395015	Startlån 2018	60 000 000			378 203	60 000 000
13	19.03.2023	85 000 000	Kommunalbanken	245355001	Kommunalbanken		8 500 000		1 017 564	38 250 000
15	21.03.2018	256 000 000	KLP	241320003	KLP Obligasjon	-256 000 000			1 654 967	
16	16.09.20180	205 366 000	Danske Bank	241320004	Danske Bank Obligasjon	-205 366 000			3 337 366	
17	15.03.2019	250 000 000	DNB	241320005	DNB Obligasjon				3 159 722	250 000 000
17	18.09.2019	100 000 000	Kommunalbanken	241355001	KLP Obligasjonslån				1 243 666	100 000 000
17	18.03.2020	83 000 000	Kommunalbanken	241355002	KLP Obligasjonslån				1 065 812	83 000 000
18		100 000 000	KLP	245320001	KLP serie lån	100 000 000				100 000 000
18		156 000 000	DNB	241320006	DNB Obligasjon	156 000 000			1 001 607	156 000 000
18		100 000 000	Kommunalbanken	241355003	KNB Obligasjonslån	100 000 000			812 252	100 000 000
18		150 000 000	Kommunalbanken	241355004	KNB Obligasjonslån	150 000 000				150 000 000
Totalt						104 634 000	28 340 606	703 005	17 783 014	1 258 815 886
Netto utgiftsført renteutbytteavtaler									3 875 862	
Provisjoner, låneomkostninger									164 469	
Bokførte påløpte renter pr. 31.12									-48 162	
BOKFØRTE RENTER OG LÅNEGJELD PR. 31.12									21 775 183	1 258 815 886
Forvaltningslån										218 362 597
Lån anlegg selvkostområdet										179 038 444
Lånegjeld ekskl forvaltningslån og lån anlegg selvkost										861 414 846

AVSTEMMING UBRUKTE LÅNEMIDLER 2018

1.1 KONTO 29100*	29 895 093	KONTO 29999001	-29 895 093
Nye lån	44 634 000		-44 634 000
Avregnet avdrag i låneopptak	48 656 754		48 656 754
Bruk av lån	-74 080 303		74 080 303
Nytt lån - startlån	60 000 000		-60 000 000
Bruk av lån - formidlingslån	-57 194 340		57 194 340
31.12 KONTO 29100*	51 911 204	KONTO 29999001	45 402 303

Note nr. 20 - RENTEBYTTEAVTALER

Gjeldsportefølge rentebytteavtaler pr. 31.12.2018

VERDIPAPIRER	FORFALLS- DATO	MARKEDS- RENTE	KUPONG- RENTE	BEHOLDNING 31.12.18	MARKEDS VERDI
RENTEDERIVATER (FAST)					
Renteswap Nordea 11/21 (Mandal)	15.09.2021	1,21	3,50	130 000 000	-7 656 093
Sum rentebytteavtaler fra flytende til fast				130 000 000	-7 656 093
Renteswap Nordea 1141311	01.09.2022	2,28	0,48	60 000 000	3 068 880
Sum rentebytteavtaler fra fast til flytende				60 000 000	3 068 880
SUM RENTEDERIVATER				190 000 000	-4 587 213

Kommunen har bundet opp kr. 190.000.000,- i renteswap med ulik rente og forfallsdato (se tabell)

Dette er ordinære rentebytteavtaler som løper til forfall, og som har en negativ markedsverdi på ca. 4,6 millioner. Dette er ikke inntatt i balansen, da det er sikring av rente.

Det er utarbeidet sikringsdokumentasjon som viser at dette er rentesikring (kontantstrømsikring) av gjelden i balansen. Viser til punkt 3.4 i gjeldende finansreglement.

Beholdning = anskaffelsekost.

Note nr. 21 - ANALYSE

Likviditetsgrad 1		Likviditetsgrad 2	
Formel:	$= \frac{\text{Omløpsmidler}}{\text{kortsiktig gjeld}} = \text{Bør være 2 eller større}$	Formel:	$= \frac{\text{Mest likvide omløpsmidler}}{\text{kortsiktig gjeld}} = \text{Bør være 1 eller større}$
2017	$= \frac{400\,800\,818,35}{-171\,880\,035,91} = 2,33$	2017	$= \frac{264\,430\,954,24}{-171\,880\,035,91} = 1,54$
2018	$= \frac{442\,676\,539,01}{-164\,871\,788,69} = 2,68$	2018	$= \frac{309\,400\,050,69}{-164\,871\,788,69} = 1,88$
Soliditet		Gjeldsgrad:	
Formel:	$= \frac{\text{Sum egenkapital}}{\text{Sum eiendeler}} = \text{Egenkapital -prosent}$	Formel:	$= \frac{\text{Lånegjeld}}{\text{Egenkapital}}$
2017	$= \frac{-791\,005\,764,50}{3\,621\,672\,006,23} = 21,84 \%$	2017	$= \frac{1\,183\,225\,497,74}{791\,005\,764,50} = 149,58 \%$
2018	$= \frac{-905\,773\,344,00}{3\,840\,800\,460,51} = 23,58 \%$	2018	$= \frac{1\,258\,815\,886,35}{905\,773\,344,00} = 138,98 \%$
Gjeld pr. innbygger:		Netto driftsresultat i forhold til driftsinntekter	
Formel:	$= \frac{\text{Lånegjeld}}{\text{Antall innbyggere}} = \text{Gjeld pr. innbygger}$	Formel:	$= \frac{\text{Netto driftsresultat}}{\text{Driftsinntekter}}$
2017	$= \frac{-1\,183\,225\,497,74}{15600} = 75\,847,79$	2017	$= \frac{17\,678\,673}{1\,279\,504\,681} = 1,38 \%$
2018	$= \frac{-1\,258\,815\,886,35}{15659} = 80\,389,29$	2018	$= \frac{31\,171\,628}{1\,305\,544\,390} = 2,39 \%$
Egenfinansiering av investeringer			
Formel:	$= \frac{\text{Kapitalkonto}}{\text{Anleggsmidler}}$		
2017	$= \frac{-591\,980\,075,45}{3\,220\,871\,187,88} = 18,38 \%$		
2018	$= \frac{-679\,879\,798,55}{3\,398\,123\,921,50} = 20,01 \%$		

LIKVIDITETEN PR. 31.12.2018:		
Arbeidskapital (Egenkapitalens fondsdeler)		-225 893 545
Disposisjonsfond	2.56	-160 754 016
Bundne driftsfond	2.51	-24 082 376
Ubundne investeringsfond	2.53	-12 861 274
Bundne investeringsfond	2.55	-18 029 320
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	2.581	4 940 154
Regnskapsmessig overskudd (mindreforbruk)	2.5950	-15 106 713
Udekket i investeringsregnskapet	25970	0
Akkumulert premieavvik		58 847 540
Reell arbeidskapital		-167 046 006
Herav bundne fond:		
Bundne driftsfond	24 082 376	
Bundne investeringsfond	18 029 320	42 111 696
Likviditet pr. 31.12.2018:		-124 934 310

Note nr. 22 - LØNN LEDELSE OG UTGIFTER REVISJON

LØNN ORDFØRER RÅDMANN

Årslønn ordfører pr. 31.12.2018	956 500
Årslønn rådmann pr. 31.12.2018	1 250 000

REVISORHONORAR

Revisjon Mandal kommune 2018	886 172
Legater	16 600
Mandal frivillighetssentral	3 113
TOTALT	905 885

Note 23 - STØRRE PÅGÅENDE INVESTERINGSPROSJEKTER

Konto	Konto(T)	Oppstart år	Antatt ferdig år	Total ramme	Regnskap tidligere år	Regnskap 2018	Sum regnskapsført
	Prosjekter vann					11 083 536	
	Prosjekter avløp					4 112 867	
	VA-prosjekter totalt					15 196 403	
90010007	Kjøp av lokaler i AMFI Øvrebyen (2015/2016)	2015	2018	23 500 000	99 781	23 629 350	23 729 131
90020007	Kvalifiseringsenheten - mottaksskole	2015	2018	15 259 325	15 208 783	171 053	15 379 836
90020008	Frøysland idrettshall (oppjustert ramme budsjett 2019)	2015	2019	63 000 000	1 438 247	22 175 553	23 613 800
90020009	Vassmyra ungdomsskole -utbygging	2017	2019	131 300 000	1 345 911	65 747	1 411 658
90030024	Omlegging fra institusjons- til heldøgns omsorgsplasser	2017	2018	4 000 000	4 114 557	1 466 986	5 581 543
90060006	Idrettshall Holum	2015	2018	35 407 902	35 419 952	9 298	35 429 250
90070026	Veilys - utskifting kvikksølvarmaturer	2017	2018	4 675 000	2 616 750	2 110 164	4 726 914
90070027	Veilys - utskifting veilysarmaturer	2017	2018	8 800 000	0	5 852 553	5 852 553
90070032	Betongparken Speilen	2017	2018	7 126 000	6 536 507	589 021	7 125 528
90070035	Tannklinikken - renovering 2017	2016	2018	7 500 000	6 383 363	1 250 284	7 633 647
90080009	Rekkefølgekrav - Idrettshall Holum	2015	2018	10 387 000	9 455 873	491 630	9 947 503
90080010	Promenade og lekeareal "Slippen" (oppjustert ramme 2019)	2018	2019	8 000 000	936 636	573 699	1 510 335
90080022	Utbyggingsavtale - promenade Malmø Hotell (oppjustert ramme 2019)	2018	2019	25 000 000	0	1 379 654	1 379 654
90090001	Skinsnesheia felt B7 (B&E)	2010	2018	15 239 000	14 618 541	312 500	14 931 041
B	Andre større prosjekter					60 077 492	
	Øvrige, mindre investeringsprosjekter					39 945 989	
	INVESTERING I ANLEGGSMIDLER TOTALT				98 174 901	115 219 884	158 252 393

NETTO FORSKUTTERT STORE INFRASTRUKTURPROSJEKTER:

Konto	Konto(T)	31.12.2017	Endring 2018	31.12.2018
	Sum utgifter	15 905 475	-	15 905 475
	Sum refusjoner	-2 200 000	-	-2 200 000
90070024	Speilen - isbane/balløkke (del av 90080001)	13 705 475	-	13 705 475
	Sum utgifter	216 476		216 476
	Sum refusjoner	-9 727 565	-1 302 951	-11 030 516
90080001	Utbyggingsavtale Sanden (også 90070024)	-9 511 089	-1 302 951	-10 814 040
	SUM SANDEN	4 194 386	-1 302 951	2 891 435
	Sum utgifter	21 272 590		21 272 590
	Sum refusjoner	-8 580 000		-8 580 000
	SUM SÅNUM	12 692 590	-	12 692 590
	Sum utgifter	769 364	436 575	1 205 939
90080010	Promenade og lekeareal "Slippen"	769 364	436 575	1 205 939
10001889	Bro til Buen (obs manglet kobling)	46 186 825	0	46 186 825
38300	Overført fra fylket	-3 000 000	-	-3 000 000
	Egenfinansiering A T Bro	43 186 825	-	43 186 825
90080003	Utbyggingsavtale Malmø	50 978 493		50 978 493
37709	Ref. fra andre private	-26 750 940	-2 751 203	-29 502 143
	Egenfinansiering infra Malmø	24 227 553	-2 751 203	21 476 350
	SUM MALMØ	68 183 742	-2 314 628	65 869 114
		85 070 718	-3 617 579	81 453 139

Utbyggingsavtaler med justeringsrett

Prosjekt	UTBYGGINGSAVtaler MED JUSTERINGSRETT	Regnskap 2018
02301	Kontrakslev./enterprise	-24 833
02309	Tilskudd mva/mva.komp justeringsrett/adm.tilskudd	24 833
04290	Mva-utgift kompensasjonsordning	24 833
90089000	Utbyggingsavtale Skinsnes gård - justeringsrett - mva.komp. (2012)	24 833
02301	Kontrakslev./enterprise	-10 273
02309	Tilskudd mva/mva.komp justeringsrett/adm.tilskudd	10 273
90089001	Utbyggingsavtale Skinsnes gård - justeringsrett - mva.(2012)	0
02301	Kontrakslev./enterprise	-64 658
02309	Tilskudd mva/mva.komp justeringsrett/adm.tilskudd	64 658
04290	Mva-utgift kompensasjonsordning	64 658
90089002	Utbyggingsavtale Ronatunet - justeringsrett - mva.komp. (2014)	64 658
02301	Kontrakslev./enterprise	-38 784
02309	Tilskudd mva/mva.komp justeringsrett/adm.tilskudd	38 784
90089003	Utbyggingsavtale Ronatunet - justeringsrett - mva. (2014)	0
02301	Kontraksleveranser/enterprise	-97 260
04290	Merverdiavgift som gir rett til momskompensasjon	97 260
04700	Overføringer til andre	97 259
90089004	Utbyggingsavtale Skinsnesheia - justeringsrett - mva.komp. (2015)	97 259
02301	Kontraksleveranser/enterprise	-109 797
04700	Overføringer til andre	109 797
90089005	Utbyggingsavtale Skinsnesheia - justeringsrett - mva. (2015)	0
02301	Kontraksleveranser/enterprise	-12 647
04290	Merverdiavgift som gir rett til momskompensasjon	12 646
04700	Overføringer til andre	12 646
90089006	Utbyggingsavtale Rona Villa - justeringrett - mva.komp (2016)	12 646
02301	Kontraksleveranser/enterprise	-28 876
04700	Overføringer til andre	28 876
90089007	Utbyggingsavtale Rona Villa - justeringsrett - mva. (2016)	0
02301	Kontraksleveranser/enterprise	9 810 290
04290	Merverdiavgift som gir rett til momskompensasjon	199 977
04700	Overføringer til andre (private)	199 978
90089008	Utbyggingsavtale Torjusheia - justeringsrett mva.komp. (2018)	10 210 245
02301	Kontraksleveranser/enterprise	3 765 004
04700	Overføringer til andre (private)	76 766
90089009	Utbyggingsavtale Torjusheia - justeringrett mva. (2018)	3 841 770
NETTO UTGIFTSFØRT INVESTERINGSREGNSKAPET 2017		14 251 412

Bystyret har vedtatt at vi kan inngå avtaler med utbyggere av boligområder, der de opparbeider vei, vann og avløp. Når anlegget er ferdig, kan det avtales at det overdras til Mandal kommune. Private utbyggere får ikke fradrag for merverdiavgift (ordinær moms), og ikke merverdiavgiftskompensasjon (momskomp) for slike utgifter. Ved overdragelse til kommunen, får kommunen rett til å justere ordinær moms og momskomp med 1/10 hvert år fra ferdigstilling av anleggene. Det er avtalt at utbygger får 96 % av dette beløpet, kommunen beholder 4%.

Notat fra GKRS om justering av inngående ordinær moms og momskomp av 20.9.2012, med endring 18.8.2013 sier noe om hvordan man skal behandle slike avtaler regnskapsmessig.

For regnskapsåret 2013 og 2014 ble avtaler med ordinær moms aktivert netto. De med momskomp ble aktivert netto, og påplussert 1/10 av utgiftsført momskomp hvert år etter dette. Justeringsinntekten kreves inn i 6. termin, og betales til utbygger ca. 15. mars, fratrukket 4% til kommunens administrasjon av avtalen.

Det kom 23.4.2015 en endring i notatet, med konteringsoppsett på deler av transaksjonene. Avtaler til justering fra og med 2015 føres etter dette oppsettet.

Avtaler med ordinær moms aktiveres brutto, og nedskrives med 1/10 av justeringsinntekten hvert år den mottas. Er dermed etter 10 år aktivert netto. Et beløp tilsvarende justeringsinntekten (25 %) føres som langsiktig gjeld, denne reduseres 1/10 hvert år (avdrag). 1/10 av lånemidlene brukes til finansiering av tilskuddet til utbygger hvert år. Tilskuddet reduseres til 96 %, kommunen beholder 4% til administrasjon av ordningen.

Avtaler med momskomp aktiveres brutto. Et beløp tilsvarende justeringsinntekten føres som langsiktig gjeld. Denne reduseres med 1/10 hvert år (avdrag). Det brukes 1/10 til finansiering av justeringsinntekten hvert år. Det overføres 96 % til utbygger, 4% til kommunens administrasjon.

GKRS endret praksis fom 2017. Etter klage fra Bergen kommune, gikk de bort fra at refusjonsbeløpet skal føres som langsiktig gjeld. Det som er ført som avdrag mot langsiktig gjeldt i 2016, er nedskrevet mot kapitalkontoen i 2017.

Note nr. 24 - OPPGAVER OVER LEGATER PR. 31.12.18 (IKKE REVIDERT)

Formue pr. 31.12.18						
Legatets navn	Bank innskudd	Aksjer/obl.	Sum	Inntekter 2018	Utgifter 2018	Netto tillagt formuen
Kjøpmann Carl Bentsens legat	31 894		31 894	499	-	499
Bankdirektør Ertzeids legat	743 454		743 454	11 792	11 396	396
Mandal Kommunes legat for humanitær og sos. ins.	576 757		576 757	9 166	8 750	416
Amanda og Arnvid Nygaards legat	685 136		685 136	10 766	-	10 766
Einar og hustru Platous Legat	51 727		51 727	822	600	222
Eriksens Legat for verdig trengende	46 087		46 087	450	334	116
Harald Blichfelds legat	51 952		51 952	626	800	-174
Borghild Stiansens legat	116 769		116 769	1 849	1 600	249
Keiser Nikolaus den 1. Legat	24 020		24 020	376	-	376
Andreas Tobiassens og Hustru Martines legat	225 635		225 635	3 572	3 000	572
Mandal Kommunes eldre legater til fordel skole	169 114		169 114	2 501	2 599	-99
Sum	2 722 545	-	2 722 545	42 419	29 079	13 340

